

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

**ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”**

31 декември 2020 г.

**ДП НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА**

Съдържание

Годишен индивидуален доклад за дейността	i
Нефинансова декларация	ii
Доклад на независимия одитор	iii
Индивидуален счетоводен баланс	1
Индивидуален отчет за приходите и разходите	2
Индивидуален отчет за собствения капитал	3
Индивидуален отчет за паричните потоци по прекия метод	4
Пояснения към индивидуалния финансов отчет	5

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

I. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ, Компанията, предприятието) е със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, образувано на основание на чл. 9 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ) и е регистрирано с решение на Софийския градски съд № 1 от 15 януари 2002 г., вписана в регистъра под № 948, том 18, стр. 32 по ф.д. № 23/2002 г. Седалището и адресът на управление на Компанията е: Република България, гр. София, община Сердика, бул. „Кн. Мария Луиза“ №110.

НКЖИ е създадена при преобразуване на Национална компания „БДЖ“ чрез отделяне, считано от 1 януари 2002 г. и е правопреемник на отделените активи и пасиви в частта, отнасяща се до железопътната инфраструктура, съгласно разделителен баланс към 31 декември 2001 г. Предприятието е управител на железопътната инфраструктура.

Едноличен собственик на капитала на Компанията е Българската държава чрез Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Органи на управление са:

Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията;

Управителният съвет (УС);

Генералният директор.

Управителният съвет на НКЖИ за периода *от 01.01.2020 г. до 08.10.2020 г.* е в състав, както следва: Христо ^{заличено съгл. чл. 2 33ЛД} Алексиев – председател и членове: Иван ^{заличено съгл. чл. 2 33ЛД} Марков и Красимир ^{заличено съгл. чл. 2 33ЛД} Папукчийски. За периода *от 09.10.2020 г. до 31.12.2020 г.*: Христо ^{заличено съгл. чл. 2 33ЛД} Алексиев – председател и член: Красимир ^{заличено съгл. чл. 2 33ЛД} Папукчийски.

Компанията се управлява и представлява от Генерален директор за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г. от Красимир ^{заличено съгл. чл. 2 33ЛД} Папукчийски, назначен със заповед № ПД-38/08.02.2017 г. на МТИТС.

В Компанията е назначен Одитен комитет със заповед на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията в състав: Катя ^{заличено съгл. чл. 2 33ЛД} Атанасова – председател и членове: Люба ^{заличено съгл. чл. 2 33ЛД} Янкова и Ваньо ^{заличено съгл. чл. 2 33ЛД} Тодоров.

НКЖИ има следната структура на административно-стопански териториално обособени звена: Управления на движение на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена в София, Горна Оряховица и Пловдив; Железопътни секции (ЖПС) – 6 звена в София, Враца, Горна Оряховица, Пловдив, Шумен и Бургас; Поделение „Електроразпределение“ (ЕРП); Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ (СиТ); Център за професионална квалификация (ЦПК).

ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ е едноличен собственик на дъщерно дружество „ТРЕН“ ЕООД с капитал 5 хиляди лева и с предмет на дейност: търговия с електрическа енергия.

Компанията е свързано лице с асоциирани предприятия „Фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД, в което притежава 49% дялово участие и има акционерно участие в „Зона за обществен достъп-Бургас“ АД с 20% от акционерния капитал. НКЖИ има малцинствено участие в ЗАД „Алианс България“ от 2,796%.

Дейностите в предприятието са регламентирани от ЗЖТ, подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, международни споразумения за железопътни превози, по които Република България е страна и са съобразени с изискванията на директивите на Европейската комисия.

Предмета на дейност на НКЖИ, определен в чл.10 от ЗЖТ е:

- Осигуряване използването на железопътна инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия;
- Извършване на дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура;
- Определяне и събиране на инфраструктурните такси (ИТ) от лицензираните железопътни превозвачи в съответствие с методика, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
- Разработване на графика за движение на влаковете, съгласувано със заявителите, а за пътническите превози – и с общините;
- Управление на влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност;
- Приемане на заявките на заявителите за получаване на капацитет от железопътната инфраструктура за извършване на превоз при публично обявяване на капацитета на железопътната инфраструктура и предоставяне на достъп при условията, предвидени в ЗЖТ;
- Приемане и изпълнение на заявките на заявителите за получаване на капацитет от железопътната инфраструктура във връзка с изпълнение на възложените им задължения за извършване на обществени превозни услуги;
- Изготвяне, поддържане и съхраняване на регистър, съдържащ данни за земята и обектите на железопътната инфраструктура;
- Разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт;
- Предоставяне на други услуги.

Компанията осъществява международно сътрудничество чрез участието си в: Международен съюз на железниците (UIC), Общност на европейските железопътни и инфраструктурни компании (CER), Организация за сътрудничество на железниците (ОСЖД), Организация на европейските управители на железопътна инфраструктура “RailNetEurope” (RNE).

НКЖИ участва и в регионални сдружения и обединения за сътрудничество в железопътния транспорт като Югоизточната регионална група (SERG) и Асоциация коридор X Плюс. От 2017 г. Компанията е пълноправен член на Платформа на управителите на железопътна инфраструктура в Европа (PRIME). НКЖИ участва активно в дейността на управителните органи и работните групи на Товарен Железопътен Коридор № 7 „Ориент/Източно-Средиземноморски“, който е единствения действащ европейски железопътен коридор преминаващ през територията на Република България. От 2018 г. Компанията е бенефициент по Споразумение за отпускане на безвъзмездни средства по линия на „Механизма за свързване на Европа“ (MCE) за осъществяване на дейности по установяване и развитие на Товарен Железопътен Коридор № 10 „Алпи-Западни Балкани“ по маршрут Залцбург - Вилах - Любляна - Загреб / Вайс / Линц - Грац - Марибор – Загреб /- Винковци / Вуковар - Товарник – HR / SRB граница - Белград - граница SRB / BG - София - Свиленград - граница между България и Турция, съгласно Изпълнително Решение на ЕК C(2018)1625 на Комисията от 22/03/2018.

Основният документ, който очертава стратегическата рамка на развитие на транспортната система в Република България е Интегрираната транспортна стратегия за периода до 2030 г. Документът представлява всеобхватен план за устойчиво развитие на транспортната система на Република България и рамка за инвестиции в транспорта. Стратегията определя приноса на Република България към Единното европейско транспортно пространство в съответствие с Общите приоритети, съгласно член 10 от Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета, включително приоритети за инвестиции в основната и широкообхватната TEN-T мрежа и във второстепенната свързаност. Стратегията съдържа цялостен анализ на проблемите за всеки вид транспорт. За разрешаването им са определени мерки от инфраструктурен, организационен и оперативен характер.

В изпълнение на Интегрираната транспортна стратегия до 2030 г., Република България трябва да притежава *по-конкурентоспособна, финансово стабилна, безопасна и сигурна железница, която да удовлетворява потребностите на населението за качествен транспорт и да допринася за развитието на бизнеса в страната.*

През 2020 г. НКЖИ участва активно в изпълнението на поставените цели на политиката в областта на транспорта за изграждане на базисната транспортна инфраструктура като важно условие за поддържането на устойчив икономически растеж.

Приоритетите на НКЖИ се определят от трите основни принципа, заложиени в Стратегията на ЕС „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж:

- *Устойчивост* на поддръжката и на изпълнението на планираните етапи за постигане на изискванията на техническата спецификация за оперативна съвместимост, както и финансова устойчивост;
- *Безопасност и екология* за намаляване на газовите емисии, чрез електрификация и/или подновяване на контактна мрежа, модернизация на тяговите подстанции, намаляване броя на инцидентите по вина на Управителя на инфраструктурата, чрез модернизация на осигурителните системи и въвеждане на контролни точки и система за управление на влаковата работа;
- *Ефективност* във въвеждане на интелигентни транспортни системи за управление движението на влаковете, намаляване на разходите за експлоатация и поддържане, увеличение на капацитета, постигане на достъпна среда за хора в неравностойно положение.

В контекста на определените принципи и приоритети НКЖИ се стреми към изпълнение на следните цели:

- Оптимизиране на капацитета и ефективността на съществуващата инфраструктура;
- Реконструкция и подновяване на железопътните линии, разположени по общоевропейските транспортни оси;
- Повишаване на конкурентоспособността на жп транспорт по отношение на качество и ефективност;
- Провеждане на активна технологична и търговска политика за задоволяване на потребностите на клиентите от качествено обслужване – сигурност, надеждност, целогодишност и екологичност на предоставяните услуги;
- Поддържане на активна инвестиционна политика по отношение на привличане на различни източници на финансиране извън Държавния бюджет;
- Привличане на частни инвестиции в инфраструктурата;
- Въвеждане на нови услуги и дейности;
- Привличане и задържане на висококвалифицирани човешки ресурси;
- Провеждане на гъвкава тарифна политика чрез въвеждане на нова методика за такси;
- Разширяване на пазарния дял на комбинираните превози чрез развитие на терминалната инфраструктура;
- Осигуряване на безопасен и сигурен железопътен транспорт, чрез въвеждане на нови интелигентни системи;
- Въвеждане на нови услуги и дейности, на иновативни техники и енергоефективни технологии;
- Намаляване на загубите от инциденти и на времето за отстраняване на последиците;
- Пълно и ефективно усвояване на средствата от Държавния бюджет, Европейските структурни инвестиционни фондове (ЕСИФ);
- Подобряване на транспортния достъп на регионално ниво до транспортните коридори и стимулиране развитието на пограничните райони.

Като управител на железопътната инфраструктура в България, НКЖИ организира дейността си в съответствие с дългосрочен договор с държавата по чл. 25 (1) от ЗЖТ, дългосрочна програма за развитие на железопътния транспорт и на железопътната инфраструктура по чл. 27 от ЗЖТ, годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура по чл. 28 от ЗЖТ, годишен бизнес план за дейността на предприятието.

Източници за финансиране на железопътната инфраструктура са: държавният бюджет, приходи от инфраструктурни такси за използването ѝ, приходи от цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт, приходи от търговска дейност, приходи от услуги по ценова листа, кредити, фондове на евросъюза по различни програми.

Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията утвърждава разпределението на капиталовите трансфери и субсидията по чл. 49, ал. 1 и 2, раздел II, т. 2 и 4 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2020 г. на Национална компания „Железопътна инфраструктура“ по чл. 25, ал. 1 от Закона за железопътния транспорт и Годишната програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура.

Европейските структурни и инвестиционни фондове на Европейския съюз (ЕС) имат решаваща роля във финансирането на транспортните и екологични инфраструктурни проекти. НКЖИ подготвя и реализира проекти по:

- Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г., която през програмен период 2014-2020 г. осигурява приемственост и последователност на инвестициите и гарантира завършване на започнатото от Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г., тъй като целите са ѝ продължение на нейната политика и действия. Общата цел на ОПТТИ 2014-2020 г., е продължение на главната цел на ОПТ 2007-2013 г., а именно „Развитие на устойчива транспортна система“. НКЖИ е Бенефициент по *Приоритетна ос I – Развитие на железопътната инфраструктура* по „основната“ Трансевропейска транспортна мрежа, *Приоритетна ос III – Подобряване на интермодалността при превоза на пътници и товари и развитие на устойчив градски транспорт*, *Приоритетна ос IV – Иновации в управлението и услугите - внедряване на модернизирана инфраструктура за управление на трафика, подобряване на безопасността и сигурността на транспорта* и *Приоритетна ос V – Техническа помощ на ОПТТИ 2014-2020 г.*
- Механизъм за свързване на Европа, който действа в периода 2014-2020 г. Чрез него се осигурява финансиране на проекти с висока добавена стойност за целия ЕС с цел усъвършенстване на енергийната, транспортната и цифрова инфраструктура.

Ефектът от изпълнението на политиката в железопътния сектор е свързан с: осигуряване на стабилен График за движение на влаковете (ГДВ); привличане на повече товари и пътници; подобро качество и увеличен капацитет на железопътната инфраструктура; премахване на временни и постоянни намаления на скоростта; намаляване броя и времето за отстраняване на аварии; намаляване на енергийните разходи; намалени средства за поддържане и експлоатация на жп инфраструктура; свободен и равнопоставен достъп до инфраструктурната мрежа и обекти; повишено качество на транспортното обслужване (по-висока скорост, намалено време пътуване, повишена безопасност, по-висок комфорт).

II. ВАЖНИ СЪБИТИЯ ЗА ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ 2020 Г.

От 01.01.2020 г. НКЖИ използва Система за планиране и управление на ресурсите (SAP ERP).

Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 от Закон за публичните предприятия, приет с ДВ бр.79 от 08.11.2019 г., НКЖИ е публично предприятие, което следва да изготвя тримесечни и годишни финансови отчети, анализи и доклади и да ги предоставят на органа, упражняващ правата на държавата, и на Агенцията за публичните предприятия и контрол.

На 23.01.2020 г. с Решение на Управителният съвет на НКЖИ – Протокол № 02-01/20 са приети проект на Бизнес план на НКЖИ за 2020 г. и проект на Годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за 2020 г.

Със заповед № ПД-75/28.04.2020 г. на Заместник-министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е одобрен Бизнес плана на НКЖИ за 2020 г.

На 21.05.2020 г. с Решение на Управителния съвет на НКЖИ – Протокол № 12-05/20 са приети Годишните индивидуален и консолидиран финансови отчети на НКЖИ за 2019 г. Същите са одобрени, съответно със Заповед № ПД-120/08.07.2020 г. и Заповед № ПД-117/08.07.2020 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

На 28.05.2020 г. е подписан Анекс № ДА-1/28.05.2020 г., за изменение на Приложения № 1 – 5 към Договор рег. № ДА-2 от 29.12.2015 г., сключен между Република България и НКЖИ.

Промени в структурата и размера на капитала на НКЖИ:

Допълнителните резерви са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията от Национална компания „Български държавни железници“, (Разделителен протокол към 31.12.2001 г.). Размерът към 31.12.2020 г. е 382 763 хил. лв. (към 31.12.2019 г. е 372 323 хил. лв.). През 2020 г. за сметка на допълнителните резерви НКЖИ получава безвъзмездно предоставени нетекущи активи на стойност 10 651 хил. лв., съгласно Решение № 155 от 15.03.2018 г. на МС, Решение на УС № 03-02/20 от 21.02.2020 г., писмо № 0416/5-002¹⁷ от 17.08.2018 г. на Областния управител на Област София, Решение на УС № 12-05/20 от 21.05.2020 г., Решение № 693 от 01.10.2020 г. на МС, Решение на УС № 27-12/20 от 17.12.2020 г., Решение № 788 от 30.10.2020 г. на МС и Решение на УС № 02-01/21 от 21.01.2021 г.

Съгласно Решение № 620 от 06.09.2020 г. на МС и Решения на УС № 12-05/20 от 21.05.2020 г. и 19-08/20 от 19.08.2020 г. са отписани нетекущи активи на стойност 211 хил. лв.

Тези изменения са представени в отчета за промените в собствения капитал като сделки със собственика.

Структурни и организационни промени:

На централно ниво. Аутсорсване на дейността по почистване, сключване на договор с външна фирма за почистване. Структурна и организационна промяна в поделение „Управление движението на влаковете и капацитета“ – структуриране на дейността в 2 направления - „Товарни железопътни коридори и разпределение на капацитета“ и „Експлоатация и гарова дейност“.

С решение на УС, протокол № 20-08/20 от 27.08.2020 г., в сила от 10.09.2020 г. са извършени структурни и организационни промени в отдел „Интегрирани инвестиционни проекти“ и поделение „Железен път и съоръжения“, свързани с управление на инфраструктурните проекти.

За оптимизиране на дейността свързана с изпълнение на инвестиционната програма на НКЖИ и с цел експлоатационните поделения да изпълняват основната си задача - да осигуряват заложените в графика за движение на влаковете скоростни условия, пропускателна способност (трафичен капацитет) и ниво на безопасност, работата по изпълнение на инфраструктурните проекти се концентрира в отдел „Интегрирани инвестиционни проекти“.

На регионално ниво. Извършено е вътрешно преструктуриране на участъци, подучастъци, райони и подрайони в регионалните структури на Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ и Поделение „Електроразпределение“.

Промени в структурата и размера на таксата по чл. 35 от ЗЖТ и цената за разпределение на тягова електрическа енергия:

От 2019 г. в съответствие с член 31, параграф 3 от Директива 2012/34/ЕС използването на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия е елемент от пакета за минимален достъп и за достъп до инфраструктура, която свързва обслужващи съоръжения. С ПМС № 283 от 14.11.2019 г. е изменена и допълнена Методиката за изчисляване на инфраструктурните такси. С методиката се определя таксата за пакета за минимален достъп и за достъп до инфраструктура, която свързва обслужващи съоръжения – такса за достъп и използване. Таксата за достъп и използване съдържа в себе си два компонента: такса за преминаване и такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия.

Таксата се формира на базата на разходите на НКЖИ, произтекли директно вследствие на извършването на влаковата услуга. Управителят на железопътната инфраструктура е предоставил на Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ информация за фактически извършените разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура за 2018 г. и е определил необходимото ниво на размера на инфраструктурните такси за 2020 г. съгласно изискванията, процедурите и правилата на Наредба № 41 от 27.06.2001 г. за достъп и използване на железопътната инфраструктура.

До 29.02.2020 г. е запазен размера на таксите за влакилометър и за брутотонкилометър, в сила от 01.01.2014 г., 0,7902 лв. за влакилометър и 0,0025 лв. за брутотонкилометър. В сила от 01.03.2020 г. са одобрени от ИАЖА нови такси, 0,6086 лв. за влакилометър и 0,0021 лв. за брутотонкилометър.

Одобрената от ИАЖА такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия, в размер на 50,40 лв./MWh без ДДС, в сила от 19.11.2019 г. се запазва и през 2020 г.

Цената за услугата „разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт“ е нормативно определена от Комисията за енергийно и водно регулиране. С Решение № Ц-20 от 01.07.2019 г. и Решение № Ц-30 от 01.07.2020 г. КЕВР определя цена за разпределение на тягова електрическа енергия, съответно за първата и втората година от третия регулаторен период в размер на 134,03 лв./MWh, без ДДС, в сила от 01.07.2019 г. и 135,24 лв./MWh без ДДС, в сила от 01.07.2020 г.

Други промени

През месец март 2020 г. беше въведено извънредно положение в страната, целящо възпрепятстване на разпространението на световната пандемия от коронавирус COVID-19, като бяха приети и въведени засилени противоепидемични мерки и ограничения.

В тази връзка и в резултат на създалата се пазарна конюнктура, и състоянието на транспортния сектор се наблюдава забавяне на разрешенията за строеж и проектирането по проекти от железопътната инфраструктура.

Компанията изразходва и допълнителни финансови ресурси за ограничаване на разпространението на COVID-19, свързани с мерки за дезинфекция и осигуряване на средства за защита.

III. ПРОИЗВОДСТВЕН КАПАЦИТЕТ И СТЕПЕН НА НАТОВАРЕНОСТ

НКЖИ като управител на железопътната инфраструктура на Република България предоставя използването ѝ от лицензирани железопътни предприятия при равнопоставени условия.

Производственият капацитет на железопътната мрежа е сравнително постоянна величина. Средната използваемост на капацитета в последните години непрекъснато намалява. Повишено запълване на капацитета се достига в определени железопътни участъци и линии поради извършване на ремонти на железния път и съоръженията.

Извършена работа по железопътни превозвачи, изразена във влаккилометри и брутотонкилометри, и реализираните от тях приходи от инфраструктурни такси за преминаване по железопътната инфраструктура

При сравнението на натуралните измерители на влаковата работа за 2020 г. спрямо 2019 г. се отчита намаление във влаккилометрите с 531 или с 0,00%, а в брутотонкилометровата работа увеличение с 593 539 хил. или с 4,55%.

Таблица № 1

Натурални и стойностни измерители	Влаккилометри	Брутотонкилометри (хил.)	Приходи от такса преминаване (хил. лв.)
Отчет 2020 г.	29 591 562	13 625 030	47 917
Отчет 2019 г.	29 592 093	13 031 491	55 677
Изменение 2020/2019 (+/-)	(531)	593 539	(7 760)
Изменение 2020/2019 в (%)	0,00%	4,55%	13,94%

По видове превози изменението на превозната работа е, както следва:

- пътнически превози – спад с 1,50% във влаккм. и спад с 0,17% в брутотонкм.;
- товарни превози – ръст с 4,25% във влаккм. и с 7,02% в брутотонкм.;
- изолирани локомотиви – спад с 1,31% във влаккм. и с 0,30% в брутотонкм.

Делът на приходите от инфраструктурни такси за преминаване по железопътната инфраструктура: товарни превози - 51,13%, пътнически превози - 47,19%, изолирани локомотиви - 1,68%.

Пазарен дял на извършената работа по железопътни превозвачи в натурални и стойностни измерители

През 2020 г. железопътната инфраструктура е предоставена за ползване като цяло от всички железопътни превозвачи: „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД, „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД, „БЖК“ АД, „Газтрейд“ АД, „Рейл Карго Кериър България“ ЕООД, „Ди Би Карго България“ ЕООД, „ТСВ“ ЕАД, „Експрес сервиз“ ООД, „Карго Транс Вагон България“ АД, „Порт рейл“ ООД, „Булмаркет Рейл Карго“ ЕООД, „ТБД Товарни превози“ ЕАД, „Пимк рейл“ ЕАД, „Мини Марица изток“ ЕАД и „ДМВ Карго Рейл“ ЕООД.

Извършените превози, изразени във влакилометри и брутотонкилометри и реализираните от тях приходи от инфраструктурни такси (ИТ) за преминаване по железопътната инфраструктура за 2020 г. и 2019 г. по железопътни превозвачи, са показани в следващите таблици:

Таблица № 2

Железопътни превозвачи	натурални измерители							
	Отчет 2020 г.		Отчет 2019 г.		Изменение 2020/2019 (+/-)		Изменение 2020/2019 (%)	
	Влаккм.	Брутотонкм. (хил)	Влаккм.	Брутотонкм. (хил)	Влаккм.	Брутотонкм. (хил.)	Влаккм.	Брутотонкм. (хил.)
БДЖ ПП ЕООД	20 755 600	4 362 107	21 117 723	4 374 615	-362 123	-12 508	-1,71%	-0,29%
БДЖ ТП ЕООД	5 071 855	5 335 385	4 620 268	4 882 837	451 587	452 548	9,77%	9,27%
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	950 118	1 049 178	797 919	824 320	152 199	224 858	19,07%	27,28%
БЖК АД	614 926	587 213	1 051 297	962 317	-436 371	-375 104	-41,51%	-38,98%
ТБД Товарни превози ЕАД	587 413	540 935	659 536	616 017	-72 123	-75 082	-10,94%	-12,19%
Пимк рейл ЕАД	562 889	580 800	409 815	374 502	153 074	206 298	37,35%	55,09%
Рейл Карго Кериър Б-я ЕАД	516 715	587 480	448 918	491 481	67 797	95 999	15,10%	19,53%
Ди Би Карго Б-я ЕООД	475 863	564 623	398 754	488 439	77 109	76 184	19,34%	15,60%
ТСВ ЕАД	35 382	7 263	42 854	9 448	-7 472	-2 185	-17,44%	-23,13%
Порт Рейл ООД	9 710	1 137	40 891	6 103	-31 181	-4 966	-76,25%	-81,37%
Мини Марица-изток ЕАД	6 720	8 107	491	106	6 229	8 001	1268,64%	7548,11%
Експрес сервис ООД	2 150	261	1 377	204	773	57	56,14%	27,94%
Газтрейд АД	1 255	475	2 107	1 090	-852	-615	-40,44%	-56,42%
ДМВ Карго рейл ЕООД	851	58	111	8	740	50	666,67%	625,00%
Карго Транс Вагон Б-я АД	115	8	32	4	83	4	259,38%	100,00%
Общо	29 591 562	13 625 030	29 592 093	13 031 491	-531	593 539	0,00%	4,55%

Таблица № 3

Железопътни превозвачи	Приходи от такса преминаване за 2020 г. (хил. лв.)	Приходи от такса преминаване за 2019 г. (хил. лв.)	Изменение 2020/2019(+/-)	Изменение 2020/2019(%)
БДЖ ПП ЕООД	22 699,72	27 616,04	(4 916)	-17,80%
БДЖ ТП ЕООД	14 542,04	15 757,43	(1 215)	-7,71%
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	2 866,08	2 691,28	175	6,50%
БЖК АД	1 663,94	3 228,13	(1 564)	-48,46%
ТБД Товарни превози ЕАД	1 553,96	2 049,39	(495)	-24,17%
Рейл Карго Кериър Б-я ЕАД	1 530,82	1 538,56	(8)	-0,50%
Ди Би Карго Б-я ЕООД	1 494,17	1 534,40	(40)	-2,62%
Пимк рейл ЕАД	1 494,07	1 150,15	344	29,90%
ТСВ ЕАД	38,08	57,48	(19)	-33,75%

Железопътни превозвачи	Приходи от такса преминаване за 2020 г. (хил. лв.)	Приходи от такса преминаване за 2019 г. (хил. лв.)	Изменение 2020/2019(+/-)	Изменение 2020/2019(%)
Мини Марица-изток ЕАД	21,12	0,65	20	3134,46%
Порт Рейл ООД	8,57	47,57	(39)	-81,99%
Експрес сервиз ООД	1,96	1,60	0,4	22,78%
Газтрейд АД	1,88	4,39	(3)	-57,23%
ДМВ Карго Рейл ЕООД	0,64	0,11	1	502,83%
Карго Транс Вагон Б-я АД	0,09	0,04	0,1	147,22%
Общо приходи	47 917,1	55 677,2	(7 760)	-13,94%

Пазарен дял на извършената работа по железопътни превозвачи:

„БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД е единственото лицензирано железопътно предприятие за превоз на пътници и багажи по железопътната мрежа на Република България със 100% пазарен дял в *пътническите превози*.

Пазарен дял на „БДЖ ПП“ ЕООД в *изолирано движение*: Влаккилометрова работа – 11,04%; Брутотонкилометрова работа – 9,67%; Приходи от такса преминаване – 10,74%.

„БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за 2020 г. е с пазарен дял в *товарните превози*, както следва: Влаккилометрова работа – 59,15%; Брутотонкилометрова работа – 57,79%; Приходи от такса преминаване – 58,19%.

Пазарен дял на „БДЖ ТП“ ЕООД в *изолирано движение*: Влаккилометрова работа – 35,95%; Брутотонкилометрова работа – 34,39%; Приходи от такса преминаване – 35,62%.

„Булмаркет Рейл Карго“ ЕООД за 2020 г. е с пазарен дял в *товарните превози*, както следва: Влаккилометрова работа – 10,42%; Брутотонкилометрова работа – 11,30%; Приходи от такса преминаване – 11,29%.

Пазарен дял на „Булмаркет Рейл Карго“ ЕООД в *изолирано движение*: Влаккилометрова работа – 12,40%; Брутотонкилометрова работа – 12,95%; Приходи от такса преминаване – 12,41%.

„Българска железопътна компания“ АД за 2020 г. е с пазарен дял в *товарните превози*, както следва: Влаккилометрова работа – 6,58%; Брутотонкилометрова работа – 6,27%; Приходи от такса преминаване – 6,46%.

Пазарен дял на „БЖК“ АД в *изолирано движение*: Влаккилометрова работа – 9,49%; Брутотонкилометрова работа – 12,12%; Приходи от такса преминаване – 10,21%.

„Ди Би Карго България“ ЕООД за 2020 г. е с пазарен дял в *товарните превози*, както следва: Влаккилометрова работа – 5,31%; Брутотонкилометрова работа – 6,09%; Приходи от такса преминаване – 5,92%.

Пазарен дял на „Ди Би Карго България“ ЕООД в *изолирано движение*: Влаккилометрова работа – 5,41%; Брутотонкилометрова работа – 5,74%; Приходи от такса преминаване – 5,45%.

„Рейл Карго Кериър България“ ЕООД за 2020 г. е с пазарен дял в *товарните превози*, както следва: Влаккилометрова работа – 5,89%; Брутотонкилометрова работа – 6,36%; Приходи от такса преминаване – 6,09%.

Пазарен дял на „Рейл Карго Кериър България“ ЕООД в *изолирано движение*: Влаккилометрова работа – 4,83%; Брутотонкилометрова работа – 4,10%; Приходи от такса преминаване – 4,70%.

„ТБД Товарни превози“ ЕАД за 2020 г. е с пазарен дял в *товарните превози*, както следва: Влаккилометрова работа – 6,26%; Брутотонкилометрова работа – 5,79%; Приходи от такса преминаване – 6,03%.

Пазарен дял на „ТБД ТП“ ЕАД в *изолирано движение*: Влаккилометрова работа – 9,26%; Брутотонкилометрова работа – 9,80%; Приходи от такса преминаване – 9,50%.

„Пимк рейл“ ЕАД за 2020 г. е с пазарен дял в *товарните превози*, както следва: Влаккилометрова работа – 5,98%; Брутотонкилометрова работа – 6,23%; Приходи от такса преминаване – 5,80%.

Пазарен дял на „Пимк рейл“ ЕАД в *изолирано движение*: Влаккилометрова работа – 9,02%; Брутотонкилометрова работа – 9,29%; Приходи от такса преминаване – 8,96%.

Останалите железопътни превозвачи: „Експрес Сервиз“ ООД, „Газтрейд“ АД, „Карго Транс Вагон България“ АД, „Порт Рейл“ ООД, „ДМВ Карго рейл“ ЕООД, „Мини Марица-изток“ ЕАД и ТСВ ЕАД, имат инцидентни превози, поради което техният дял в извършените превози по жп мрежата е минимален/незначителен – под 1%.

Услугите, които НКЖИ предоставя на железопътните превозвачи, са посочени в приложение № 1 на Наредба № 41 от 27.06.2001 г. „За достъп и използване на железопътната инфраструктура“, издадена от министъра на транспорта и съобщенията.

Извършена работа по железопътни превозвачи, изразена в МВтч и реализираните от тях приходи от такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия

Таблица № 4

Железопътни превозвачи	Натурален измерител (МВтч)	Приходи от такса за използване за 2020 г. (хил. лв.)
БДЖ ПП ЕООД	141 432	7 128
БДЖ ТП ЕООД	80 853	4 075
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	19 459	981
Ди Би Карго Б-я ЕООД	11 926	601
БЖК АД	10 533	531
Пимк рейл ЕАД	9 034	455
ТБД Товарни превози ЕАД	8 793	443
Рейл Карго Кериър Б-я ЕАД	6 542	330
Общо приходи от такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща ел.енергия	288 573	14 544

IV. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

За реализиране на целите на политиката в областта на транспорта през 2020 г. в НКЖИ е извършено следното:

- Ефективно и целесъобразно са усвоени предоставените средства от държавния бюджет, получените приходи от такси, приходите от дейност „Електроразпределение“ и приходите от други услуги за поддържане, ремонт и експлоатация на железопътната инфраструктура;
- Ефективно и целесъобразно са усвоени предоставените средства по ОПТТИ 2014-2020 г. и МСЕ;
- Ремонтирани са участъци и съоръжения от железопътната мрежа, позволяващи по-високи скорости и съкратено време пътуване;
- За повишаване на безопасността и сигурността на превозите са изпълнени:
 - ✓ модернизация на железния път и съоръженията;
 - ✓ модернизация на контактната мрежа, тяговите подстанции, секционните постове и съоръженията към тях;
 - ✓ модернизация на съоръжения и устройства на осигурителна техника при спазване на следните приоритети за: изграждане на диспечерски центрове за управление на влаковото движение, за регулиране и контрол на движението на влаковете чрез компютърни системи за управление; изграждане и усъвършенстване на системите на осигурителната техника за междугарие и телекомуникации, по протежение на жп магистралите и жп линии I-ва категория, както и внедряване на ETCS и изграждане на ERTMS с цел постигане на оперативна съвместимост с жп администрациите на страните от ЕС; изграждане на компютърни телекомуникационни системи за предаване на информация и други, чрез използване на оптична преносна среда; пресъоръжаване на прелези с ръчни бариери в прелези с автоматични прелезни устройства; изграждане на система от устройства за динамично следене на загрети букси, спирачни повърхности, осно натоварване на жп

подвижен състав и за регистриране на дерайлирал подвижен състав т.е. „check point“ разположени по цялата жп мрежа.

- Непрекъснато контролиране на техническото състояние на железния път и съоръженията;
- Модернизиране на гарови комплекси, с цел: осигуряване на нормални условия за пътуващите и работещите в тях; подобряване на интермодалността на пътниците чрез връзка на тези комплекси с други видове транспорт, както и чрез комуникационни решения за техните транспортни и пешеходни връзки; енергийна ефективност; съответствие с нормативната уредба за урбанизираните територии;
- Непрекъснато съгласуване на международните разписания в международна система RNE Path Coordination System (PCS) във връзка с изготвяне на международен график;
- Непрекъснато актуализиране на данните във вътрешните системи за планиране, съгласуване и отчитане на влаковата работа (График генератор, Ръководене и отчитане на влаковата работа);
- Поддържане на системите: RNE Train Information System (TIS) - международна система за следене движението на международните влакове в реално време, която ежедневно се запълва базата данни с актуалните разписания на влаковете; система „Симулиране на наклони и криви“, която служи за уеднаквяване на административните разстояния, получени на база първоначалното реперирание на мрежата и реалните разстояния, получени след реконструкциите на жп линиите;
- Изпълнява се фирмената програма за управление на отпадъците на НКЖИ;
- Прилага се „Система за управление на качеството по международния стандарт ISO 9001:2015“, с която се следва политика по качество, ориентирана към осигуряване използването на железопътната инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия и се осигурява рамка за създаване и преглеждане на конкретни цели на управлението, насочени към удовлетворяване на изискванията на всички външни и вътрешни заинтересовани страни;
- Прилага се одобрената от Управителния съвет „Система за финансово управление и контрол, за смекчаване и контролиране на рисковете в НКЖИ“ и разработената съвместно с МИЕ „Национална дългосрочна програма за насърчаване потреблението на биогорива в транспортния сектор 2008-2020 г.“.

Дейност „Управление на движението на влаковете и гаровата дейност“

Основна задача на дейността през 2020 г. беше осигуряване на равнопоставен достъп до железопътната инфраструктура и планиране на влаковата работа, съобразена с инвестиционната програма и строително-ремонтните дейности по железопътната инфраструктура на НКЖИ при осигуряване на безопасно движение на влаковете в съответствие с График за движение на влаковете (ГДВ), изчисляване на инфраструктурните такси за използване на железопътната инфраструктура и осигуряване на отчетна и статистическа информация, относно натоварването по железопътната инфраструктура.

- Разработен е График за движение на влаковете (ГДВ) за цялата жп мрежа на НКЖИ за 2020/2021 г. по заявки на превозвачите, който е в сила от 13.12.2020 г. През периода своевременно се актуализираше разработения от поделението планов - текущ ГДВ във връзка със строително-ремонтни и възстановителни работи, произшествия и други извънредни ситуации, като бяха разработени редица „прозорци“ и допълнителни разписания.
- Денонощно се управлява движението на влаковете, в изпълнение на ГДВ, чрез диспечерския апарат в Централно диспечерско ръководство и Звената „Оперативно диспечерско“ в София, Пловдив и Горна Оряховица. Приемат се заявките на железопътните превозвачи, като след обработката им се осигурява равнопоставен достъп до железопътната инфраструктурата.
- Изчисляват се дължимите от превозвачите такса за използване на железопътната мрежа и такса за заявен и неизползван капацитет.
- Изчисляват се дължимите такси от превозвачите за използване на предоставяни от НКЖИ услуги попадащи в отговорностите на поделение УДВК.
- Ежедневно се отчита реализираната работа по железопътната инфраструктура.
- Изготвят се статистически данни за: начислените инфраструктурни такси и цени за услуги; реализираната работа по жп мрежа; изпълнението на ГДВ; закъсненията на влаковете; използването на предоставяните услуги.
- Създадена е непрекъсната организация и контрол за денонощно управление на влаковото движение и извършване на маневрената работа на ниво гари при спазване на нормативните документи по безопасността на превозите. Гаровата нормативна уредба се актуализира

непрекъснато, в зависимост от настъпили изменения в нормативната уредба или оперативната обстановка, а също така и при промяна на коловозното и стрелково развитие на гарите.

- Контролира се работата на влаково-диспечерския апарат в звената „Оперативно диспечерски“ в регионите София, Пловдив и Горна Оряховица.
- Проверено е съответствието с нормативната уредба и са съгласувани 31 броя Таблици на маршрутните зависимости на гарови осигурителни инсталации.
- Проучени са исканията за прекъсване действието или удължаване срока за това на 87 устройства на гаровата и междугаровата осигурителна техника, като при наличие на всички изисквания са подготвяни и пускани съответните разрешения за прекъсване.
- Проведени са практически изпити за работа с осигурителната техника на 82 новоназначени началници на гари и влакови диспечери, като при назначаване на нови своевременно се вземат мерки за провеждането на изпит в определените срокове.
- С цел недопускането на извънреден труд и икономия на финансови средства е извършено проучване и са издадени заповеди, за закриване за служба „движение“ за част от денонощието на 101 гари и разделни постове, както и закриването на определени работни места за част от денонощието. Някои от тях са променяни по няколко пъти.
- Централното поделение осъществява цялостно снабдяване на поделения УДВГД София, Пловдив и Горна Оряховица с материали, консумативи, униформено, работно и специално работно облекло, образци и др. Наблюдава се и се контролира хода на зимната подготовка в регионалните поделения.
- Създадена е организация за функциониране и се провежда непрекъснат контрол върху дейностите: продажба на билети и карти от служители на НКЖИ (ръководители движение и прелезопазачи), измерване на вагони на вагонни везни и почистване и дезинфекция на вагони, както и от изготвяне на инструкции.
- Открити са две нови спирки в участъка Септември-Добринище – „Стоян Митов“ и „Якорудска минерална баня“. В същият участък спирка „Пампорово“ е преименувана на спирка „Лазар Пампоров“. Закри се РП Ведрово и се обособи спирка Ведрово.
- Стартирана е процедура за избор на изпълнител за изграждане на „Система за управление на влаковата работа (СУВР)“.
- Въведе се в пробна експлоатация гранична ИТ комуникационна система между гарите Калотина запад – Димитровград ИЖС.

Дейности по ремонт на железния път и съоръженията

Основна задача на поделение „Железен път и съоръжения“ е да планира, организира, управлява и извършва дейностите по поддържане и ремонт на железния път и железопътните съоръжения (стрелки, тунели, мостове, прелези, подпорни стени, водоотводни съоръжения, откоси и др.) в съответствие с техническите норми за поддържане и ремонт, с което да се гарантира сигурност и безопасност на движение на влаковете и тяхната надеждност, като осигурява: Управление на влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност, гарантиращи надеждна експлоатация; Скоростни условия (завишаване на скоростите от намалени до проектни), гарантиращи устойчив ГДВ; Капацитет на трафика (повишаване на пропускателната способност в участъците), даващ възможност за ефективно използване на направления по железопътната мрежа; Повишаване на пропускателната способност в междугарието; Комфорт на пътуване за запазване и привличане на клиенти. Намаляване на шум от новоизградения безнаставов релсов път; Подобряване параметрите на железния път в геометрично отношение и като конструкция; Понижаване на разходите за текущо поддържане на железния път и съоръженията.

Оценка за техническото състояние на железния път чрез:

- *Обективен контрол* на железния път: Измерени са общо 8 321 км железен път с пътеизмерителна лаборатория; Извършена е ултразвукова дефектоскопия на релсите и елементите на жп стрелки;
- *Субективен контрол* на железния път включва извършване на ръчни измервания на железния път и визуален оглед на състоянието на горното строене на железния път основно от техническите лица към железопътните секции (контрольор железен път, началник жп участък, ръководители групи, жп кантонери), а също така и от специалисти към Поделението при проверки в районите на жп секциите.

Изпълнени натурални видове и количества работи за 2020 г.: механизирано подновяване на железен път – 39 км; механизиран среден ремонт на железен път – 71 км; полагане на БРП – 53 км; механизирано поддържане с ТПМ на железен път - 2 937 км; механизирано поддържане с ТПМ на жп стрелки - 570 бр.; механизирано подновяване на жп стрелки - 43 бр.; механизиран среден ремонт на жп стрелки - 13 бр.; сменени релси с 2-ра употреба – 11 900 бр.; сменени нови нормални дървени траверси – 16 935 бр.; сменени стоманобетонени траверси втора употреба – 4 780 бр.; сменени нови стрелкови траверси – 5 112 бр.; регулиране на междурелсието: полутраверс нормален дървен – 31 632 бр.; полутраверс стоманобетонен – 28 534 бр.; полутраверс стрелкови дървен – 17 120 бр.; полутраверс теснолинеен дървен – 34 300 бр.

Дейности по сигнализация и телекомуникация

Основна задача на Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ е техническо осигуряване и оптимизиране безопасността на движение на влаковете чрез съоръженията и системите за сигнализация, телекомуникации и електроснабдяване на нетягови консуматори намиращи се на територията на железопътната инфраструктура в страната, в съответствие с изискванията за безопасност и оперативна съвместимост. Това включва качествена и ефективна експлоатация и въвеждане на високо технологични системи осигуряващи безопасност и оперативна съвместимост.

Експлоатационната дейност на Поделието се осъществява от направления: „Осигурителна техника“ (ОТ), „Телекомуникации“ (ТК) и „Електроснабдяване и енергиен контрол“ (ЕС и ЕК).

Дейност „Осигурителна техника“. Осигурителната техника осъществява: контрол и управление на елементите от железопътната инфраструктура (светофори и стрелки) чрез гарови централизации (механични, електро-механични, релейни и компютърни) и междугаровите системи (автоблокировка, полуавтоматична блокировка), контрол и управление на скоростта на движение на влаковете чрез системата АЛС/ETCS и централизирано диспечерско управление на движението на влаковете (ДЦ).

В натурални измерители количеството на извършената работа по стопански начин за профилактика, поддръжка, неотложен ремонт на съоръженията и съпътстващи дейности по ремонт на железния път по дейности за 2020 г., е както следва: пресъоръжени 8 бр. прелези; възстановени технически параметри на 3 182 м кабелни линии; положени нови 1 397 м кабели в гари; направени са 11 бр. преустройства в гари във връзка с ремонт на железния път.

Дейност „Телекомуникации“. Системите от телекомуникационната мрежа реализират всички видове съобщителни връзки в железопътната инфраструктура – служебни вътрешногарови, междугарови, диспечерски, влакови диспечерски радиовръзки, маневрени, общослужебни телефонни, телексни, селекторни и други. Системите от телекомуникационната мрежа осигуряват преносна среда за системата за сигнализация, гласов пренос и са непосредствено свързани с ръководството, организацията и безопасността на железопътното движение и превозите.

През 2020 г. по съоръженията на телекомуникация е изпълнено следното: възстановени 3 554 м временни връзки с временен кабел; възстановени 4 551 м съобщителни медни кабели; възстановени технически параметри на 2 264 м кабелни линии; възстановени/изградени 1 380 м оптични съобщителни кабелни линии; възстановени/изградени 10 бр. заземителни колове за заземителни мрежи на ТК; демонтирани 7 бр. АТЦ и преносни системи.

Дейност „Електроснабдяване и енергиен контрол“. Устройствата за електроснабдяване и енергиен контрол осигуряват непрекъснатото и ефективно електрозахранване на нетяговите консуматори и контрол на разхода на електроенергия в Компанията.

През 2020 г. извършената работа в натурални измерители е, както следва: пресъоръжени 34 бр. трафопоста (в т.ч. монтаж на катодни отводители, подмяна на изолатори и прекъсвачи); възстановени 13 160 м кабели СН и НН; възстановено външно осветление, пилонно и перонно – 2 675 бр. осветителни тела; възстановено вътрешно осветление – 2 289 бр. осветителни тела; монтирани 130 бр. дефектно-токови защиты; възстановени 592 бр. нагреватели за отопление на стрелки; монтирани 234 бр. електромери за измерване на ел. енергия на жилища, фирми и служебни помещения; изграждане и възстановяване на заземителни мрежи на ЕС и ЕК – 57 бр. заземителни колове.

С изпълнението на производствената програма на поделението през 2020 г. е осигурена:

- Надеждна и безопасна работа и намаляване броя на отказите и нарушенията на графика на движение на влаковете.
- Непрекъсваемост на комуникационните системи, осигуряващи организацията и координацията на железопътния транспортен процес.
- Подобряване състоянието и качеството на електрозахранването, в резултат на което се гарантира безопасността на експлоатационния персонал и движението на влаковете.
- Намаляване времетраенето на повреди в действащите съоръжения, системи и апаратура.
- Намаляване на експлоатационните разходи на Компанията, при гарантирана висока безопасност на превозния процес.
- Подобряване организацията на текущата поддръжка на съоръженията и гарантиране на висока степен на готовност за реакция при аварийни ситуации.

Дейности по енергетичните и електротехнически съоръжения

Поделение „Електроразпределение“ експлоатира и поддържа съществуващите трансформиращи, комутационни и преносни съоръжения, създава и одобрява технически изисквания за изграждане и обновяване на нови енергийни съоръжения с цел непрекъснато и ефективно трансформиране и пренасяне на тягова електрическа енергия до железопътните превозвачи.

За намаляване на експлоатационните разходи и увеличаването на ефективността през жизнения цикъл на енергосъоръженията и контактната мрежа, ежегодно се инвестират средства за подмяна на съоръженията в контактна мрежа съгласно изискванията на „Техническа спецификация подсистема електрозахранване на тягов подвижен състав 25 Kv, 50 Hz, Контактна система, Токоснематели, Механично взаимодействие между токоснемателите и контактната мрежа“ (ТС-ЖИ007-2006), актуалните нормативи и директиви за транспортна и оперативна съвместимост в железопътния транспорт.

Поделение ЕРП се стреми да поддържа висока степен на техническа готовност на съоръженията с цел осигуряване на непрекъснато и качествено електрозахранване на контактната мрежа, намаляване на влаковите времезакъснения причинени от повреди на енергийни съоръжения, както и намаляване на времето за отстраняване на възникналите аварии и прекъсване на захранването. Изпълнението на тази задача осигурява необходимата сигурност и безопасност на железопътните превози и се постига чрез: ежедневна профилактика на *контактната мрежа и тяговите подстанции* по план график от квалифициран технически персонал; своевременно и качествено отстраняване на възникналите повреди и аварии; извършване на ремонтни работи по контактната мрежа; рехабилитация на съоръженията по контактна мрежа; ревизия и регула на контактната мрежа след извършвани ремонти; почистване на стълбове и фундаменти от растителност; пръскане с хербициди и кастрене на храсти и дървета нарушаващи габарита на контактна мрежа; проверка ръчни разединители на фидери и на неутрални вставки; номерация на стълбове от контактната мрежа; обезопасяване на работещите в електрифицирани жп участъци.

За 2020 г. броя на повредите по съоръженията на подсистема „Енергия“ са 606 бр. спрямо 678 бр. за 2019 г. или намаление с 10,62%.

Повредите според участниците в железопътната система регистрирани през 2020 г., в сравнение с 2019 г. е както следва:

- по причина в енергосъоръженията – по-малко повреди с 11,61%;
- по причина на БДЖ-ПП ЕООД – по-малко повреди с 15,79%;
- по причина на БДЖ-ТП ЕООД – по-малко повреди с 25,00%;
- по причина на частни превозвачи – повече с 1,50%.

Повредите по съоръженията, които водят до най-голямо времезакъснение на влаковете са в резултат от изключвания в тяговите подстанции и секционните постове (СП); счупени пантографи на електрически локомотиви; повреди в секционните разединители, скъсани носещи въжета и струнки; паднали дървета и клони върху контактната мрежа.

За осигуряване на безопасност и безаварийност на жп транспорта, намаляване на отказите в енергийните съоръжения и времезакъснението на влаковете, в рамките на приходите на поделение „Електроразпределение“ ежегодно се предвиждат средства за *инвестиции в енергосъоръженията*. Инвестициите в енергийните съоръжения са насочени за възстановяване и модернизация на контактната мрежа, повишаване надеждността и качеството на захранващото напрежение в

тяговите подстанции, ремонт и обновяване на специализираната механизация за поддръжка на контактната мрежа, ремонт на сградите на подрайоните по контактна мрежа и тяговите подстанции.

Ремонтът на контактната мрежа обхваща: подмяна на негодни, наклонени и физически износени стоманобетонни стълбове; стабилизиране на стълбовната линия в места с насипи, свлачища и др.; внедряване на корозоустойчиви детайли, безболтови клеми и др. части с висока надеждност; подмяна на физически износени и такива с недостатъчна механична якост биметални и медни носещи въжета с бронзови; монтаж на компенсиращи устройства, мощностни разединители и надеждни моторни задвижвания за открит и закрит монтаж в тяговите подстанции и контактната мрежа; подмяна на контактна мрежа в компрометирани участъци, които не са включени в проекти финансирани с европейски средства и в участъците, където се извършва ремонт на железния път.

Инвестициите в контактна мрежа, които се признават за преки разходи и се включват в пакета за минимален достъп от инфраструктурни такси, включват подмяна на контактна мрежа в компрометирани участъци, които не попадат в Проекти финансирани със средства по оперативни програми и в участъци, където се извършва ремонт на железния път.

Част от средствата в инвестиционната програма са за доставка на материали за контактната мрежа-въжета, проводници, присъединителни възли и детайли, които се монтират от експлоатационните поделения – Енергосекции. Останалата част е доставка на Възложителя на обекти изпълнявани от външни изпълнители. Така се постига по-ниска себестойност на обектите и се изразходват по-малко средства.

През 2020 г. чрез инвестициите в контактна мрежа се постигна:

- Доставиха се бронзови носещи въжета, за подмяна на 488 км биметални, медни износени носещи въжета в контактната мрежа.
- Подмениха се носещи въжета на контактната мрежа, заедно с присъединителните клеми, струнки, общо 385 км.
- Предоставиха се за монтаж от външни изпълнители 103 км за следните обекти: гара Сеново; гара Ястребово; Самуил-Висока поляна; Стражица-Славяново; Прилеп-Ведрово; Христо Даново-Сопот; Тунел 7 и гара Копривщица; Храбърско-Разменна.
- Достави се контактен проводник за обекти изпълнявани от външни изпълнители 68 км, както следва: Ремонт на контактната мрежа в междугарията Стражица-Славяново, Прилеп-Ведрово и Христо Даново-Сопот, Самуил-Висока поляна, както и гара Синдел, гара Сеново, гара Ястребово, гара Копривщица и тунел 7 в участъка Копривщица-Стряма.
- Подмяна на амортизирани и наклонени стълбове, в участъци на железопътната инфраструктура.
- Електрификация на 83-та жп линия Нова Загора-Симеоновград.
- Преустройство на контактна мрежа в закрити гари (бившите гари Буново и Гъбареве).
- Ремонтна беше контактна мрежа в участъка Димово-Орещец.
- Изградено беше допълнително секционирание на гара Брусарци и гара Бойчиновци.
- Извършен е ремонт на контактната мрежа в следните участъци: Тулово-Змейово; Дупница-Голямо село; Храбърско - Разменна по 6-та жп линия; Христо Даново – Сопот; Хитрино - Плиска; Копривщица – Стряма по III-та жп линия; в района на гара Копривщица по III жп линия.
- Удвояване и електрификация на железния път в участъка сп. Прилеп – РП Ведрово от км.29+595 до км.34+885 по III-та жп линия 5290 м.
- Преустройство на коловозно и стрелково развитие на гара Синдел Разпределителна – част от проект „Удвояване и електрификация на железопътната линия Карнобат – Синдел.
- Възстановяване на проектните параметри в гара Сеново и гара Ястребово по IX-та жп линия“ в част: "Контактна мрежа" беше извършена доставка на материали.

През 2020 г. чрез инвестициите от собствени средства на поделенията в тягови подстанции, ремонт на механизация, ремонт сгради се постигна:

- Започна изпълнението на модернизация и надграждане на система за телеуправление и телесигнализация SCADA в участъка Дупница-Кулата, част от V-та жп линия.
- Извършени бяха ремонти и поддръжка на ел.машини и апарати, както и на цифрови релейни защити в ТПС Алдомировци.

- Извършени са планови и аварийни ремонти на 6 броя машини, както и ремонт на самостоятелни възли от РСМ.
- Доставена беше автовишка за подрайон енергоразпределителен Горна Оряховица.
- Доставени бяха 8 броя обработени ходови колела „моноблок“ ф 920 мм.
- Изградена беше сграда на нов подрайон по контактната мрежа с гаражно хале на ПЕ Перник.
- Извършен беше ремонт сгради на подрайони и тягови подстанции в т.ч. ремонт на сграда ТПС Столник, вътрешен ремонт ПЕ София, ремонт сграда ПЕ Дупница, изграждане на ел.инсталация за водогреен котел сграда Горна Оряховица и ремонт гараж ПЕ Ветово.

V. ПЕРСОНАЛ И ПОЛИТИКА НА ДОХОДИТЕ

Персонал. Изменението на персонала през 2020 г. в сравнение с 2019 г. е показано в следващата таблица:

Таблица № 5

Численост по разписание на длъжностите		Списъчен брой на персонала	
период	брой	период	брой
31.12.2020 г.	11 635	31.12.2020 г.	10 861
31.12.2019 г.	11 658	31.12.2019 г.	10 983
Изменение 2020/2019 г. (+/-)	23	Изменение 2020/2019 г. (+/-)	122
Изменение 2020/2019 г. (%)	0,20%	Изменение 2020/2019 г. (%)	1,11%

Към 31.12.2020 г. числеността на персонала в НКЖИ е намалена с 23 бр. спрямо 31.12.2019 г. Постъпили са 727 броя работници и служители и са напуснали 850 броя, което води до голямо текучество и перманентен недостиг на персонал, възлизащ на 835 броя, 7,18 % от общата численост по щат.

Политика на доходите. В изпълнение политиката за повишаване на доходите, през 2020 г. е извършено следното:

- На основание постановление на МС-№350/19.12.2019 г., в сила от 01.01.2020 г. е определена минимална работна заплата за страната в размер на 610 лв. Във връзка с това и в съответствие с договорения механизъм в КТД 2018 г., в сила от 01.01.2020 г. основните заплати на работещите в предприятието определени по този механизъм са увеличени със 70 лв.
- Съгласно договореност в КТД 2020, на всички работници и служители в трудово правоотношение е изплатена еднократна сума в размер на 90 лв. за деня на железничаря.
- В сила от 01.06.2020 г. е подписан нов Колективен трудов договор за срок от 2 години. Запазен е механизмът за формиране на основните заплати с коефициенти към минималната работна заплата за страната. Договорено е ново допълнително трудово възнаграждение за ефективна работа по време на разположение за работещите на сумирано изчисляване на работното време.

Обучение и развитие на персонала.

Продължава провеждането на последователна политика по вътрешно фирмено обучение и преквалификация на персонала с цел минимизиране на недостига на експлоатационен персонал и преодоляване на дефицитите в компетенциите на всички нива. През 2020 г. преминали процес на обучение за преквалификация са 68 курсисти, за придобиване на професионална квалификация - 79, за придобиване на правоспособност - 194, за разширяване на професионалната квалификация - 203 и периодично обучение по нормативни документи – 2 889 курсисти. Наблюдава се голям спад в броя на обучените работници и служители, 3 631 курсисти по-малко спрямо 2019 г., което е в резултат на COVID-19 епидемията и обявените през 2020 г. извънредно положение и извънредна епидемична обстановка.

За 2020 г. са разписани договори за сътрудничество със следните висши училища: ВТУ „Тодор Каблешков“, Технически университет - София, УНСС, Минногеоложки университет, УАСГ, ВСУ „Любен Каравелов“, Бургаски свободен университет и с професионалните гимназии по жп транспорт: „Никола Корчев“ гр. София; „Христо Смирненски“ гр. Карлово и „Никола Йонков Вапцаров“ гр. Горна Оряховица. По Стипендиантските програми за учебната 2019/2020 г. и първия семестър на учебната 2020/2021 г. бяха в сила 31 броя договори със студенти, обучаващи се по специалности свързани с дейността на Компанията.

С цел презентиране на Компанията като работодател, НКЖИ взе участие в най-големия кариерен форум „Национални дни на кариерата - Добра кариера, Добър живот 2020 г.“, чрез виртуален щанд и в „Ден на НКЖИ в УНСС“.

Промени във вътрешната нормативна база

- В сила от 01.06.2020 г. е подписан нов Колективен трудов договор 2020 г. между НКЖИ и синдикалните организации на КНСБ и КТ „Подкрепа“, със срок 2 години.
- Изготвени са нови „Правила за набиране, подбор и назначаване на кадри“ в ЦУ и поделенията на НКЖИ.
- Изготвена и приета от Управителния съвет е нова Стратегия за управление на човешките ресурси 2021-2025 г.
- Актуализирани са длъжностните характеристики на всички длъжности и функционалните характеристики в ЦУ и поделенията на НКЖИ, съобразно извършените организационни промени.
- Изготвени са нови Таблици с основни заплати на длъжностите в Централно управление и поделенията на НКЖИ, в сила от 01.01.2020 г.
- Изготвени са актуализирани ВПРЗ с отразени всички промени, в сила от 01.06.2020 г., от 01.07.2020 г. и от 01.09.2020 г.
- Утвърдени са Списъци по Наредба 50 за работното време на ръководния и изпълнителски персонал в железопътния транспорт за 2021 г.

VI. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА

ДЪРЖАВНО ФИНАНСИРАНЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

На основание на Договора между Република България и НКЖИ и одобрената от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията Годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура със Закона за Държавния бюджет на Република България за 2020 г., (обн. ДВ, бр.100 от 20.12.2019 г.) и ПМС № 381 от 30.12.2019 г. за изпълнение на ДБ, (обн. ДВ, бр. 2 от 07.01.2020 г.) на предприятието са предоставени, при условия и по ред, определени с договора по чл. 25, ал. 1 от ЗЖТ капиталов трансфер в размер на 120 000 хил. лв. и 145 000 хил. лв. субсидия, намалена поради санкция по Договора с държавата до размер на 144 961 хил. лв.

Субсидия за текуща дейност - Предоставената субсидия за 2020 г. за финансиране на дейностите по текущо поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура е изразходвана за издръжка на персонала.

Капиталови трансфери - С предоставените от държавния бюджет средства като капиталов трансфер на НКЖИ са финансирани проекти от Инвестиционната програма на предприятието за ремонт, рехабилитация и изграждане на обекти от железопътната инфраструктура. В капиталовите трансфери се включиха и средства за финансиране на проекти по Механизма за свързване на Европа (МСЕ) и по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ (ОПТТИ).

Към 31.12.2020 г. предоставените от държавния бюджет капиталови трансфери на Национална компания Железопътна инфраструктура са в размер на 120 000 хил. лв. Усвоени са 120 000 хил. лв. в т.ч. 96 041 хил. лв. за основен ремонт на дълготрайни материални активи (ДМА) и 23 959 хил. лв. за придобиване на ДМА.

ПРОЕКТ 3 – „Ремонт на железния път и съоръженията за поддържане на достигнатите скорости“. Към 31.12.2020 г. усвоените бюджетни средства са в размер на 32 791 хил. лв.

Средствата са усвоени по обекти, както следва:

Обект № 1 „Механизирано подновяване на железопътната инфраструктура и съоръженията към нея в междугарието Тулово-Змейово от км 226+379 /НС 2 гара Тулово/ до км 238+700 /НС 1 гара Змейово/ с обща дължина 12 321 м по 4-та главна жп линия Русе-Подкова с релси тип 60“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 1 153 хил. лв.

Обект № 2 „Механизирано подновяване на железния път в междугарието Стражица - Славяново текущ път № 1 и № 2 от км 336+000 до км 344+400 с обща дължина 16 808 м“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 8 817 хил. лв.

Обект № 3 „Механизирано подновяване на железния път от км 201+500 до км 204+050 с дължина 2 550 м в междугарието Кръстец–Радунци“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 876 хил. лв.

Обект № 4 „Реконструкция на гърловините и коловозното развитие на гара Своге, изграждане на нова маршрутно-релейна централизация и преустройство на контактната мрежа“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 0,154 хил. лв.

Обект № 6 „Механизирано подновяване на железния път в междугарието Христо Даново – Сопот от км. 130+001 до км. 144+592 в това число и коловози, продължение на текущия път в гарите Христо Даново и Сопот с обща дължина 14 591 м“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 17 955 хил. лв.

Обект № 7 „Доставка на прелезни настилки“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 2 788 хил. лв.

Обект № 8: „Изграждане укрепителни съоръжения на левия откос на железния път, в отсечката от км. 5+650 до км. 6+140 с дължина 490 м на междугарието Захарна фабрика – Горна баня по 5-та жп линия, по обособени позиции“ Обособена позиция 1: „Изграждане на стена № 1 от км 5+650 до км 5+700, с дължина L= 50 м, стена № 2 от км. 5+700 до км 5+750, с дължина L= 50 м и стена № 3 от км 5+750 до км 5+870, с дължина L= 120 м, в междугарието Захарна фабрика – Горна баня по 5-та жп линия“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 486 хил. лв.

Обект № 9: „Изграждане укрепителни съоръжения на левия откос на железния път, в отсечката от км. 5+650 до км. 6+140 с дължина 490 м на междугарието Захарна фабрика – Горна баня по 5-та жп линия, по обособени позиции“ Обособена позиция 2: „Изграждане на стена № 6 от км 6+060 до км 6+110, с дължина L= 50 м и стена № 7 от км 6+110 до км 6+140 с дължина L=30 м в междугарието Захарна фабрика – Горна баня по 5-та жп линия“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 716 хил. лв.

ПРОЕКТ 4 – „Модернизиране на осигурителни системи и прелезни устройства“. Към 31.12.2020 г. усвоените бюджетни средства са в размер на 13 011 хил. лв.

Средствата са усвоени по обекти, както следва:

Обект 1. „Проектиране, доставка и изграждане на маршрутно-компютърна централизация (МКЦ) в гара Синдел – по обособени позиции“.

1.1 Проектиране, доставка и изграждане на маршрутно-компютърна централизация (МКЦ) в гара Синдел. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 5 325 хил. лв.

1.2 Оценка на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите в Република България, съгласно ЗУТ и упражняване на строителен надзор за обект: „Изграждане на маршрутно-компютърна централизация (МКЦ) в гара Синдел“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 400 хил. лв.

1.3 Разходи за съгласуване, държавни, административни такси и комисиции за обекта. Към 31.12.2020 г. са платени такси в размер на 5 хил. лв.

Обект 2. „Оптична кабелна мрежа и цифрова телекомуникационна апаратура в участъка София - Мездра - Червен бряг от 2-ра главна жп линия“.

2.1 „Изграждане на оптична кабелна мрежа в участък София - Мездра от 2-ра главна жп линия“ - етап 1 от строежа“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 223 хил. лв.

2.2 „Изграждане на оптична кабелна мрежа в участък София - Мездра от 2-ра главна жп линия“ - етап 2 от строежа“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 186 хил. лв.

2.4 Разходи за съгласуване, държавни, административни такси и комисиции за обекта. Към 31.12.2020 г. са платени такси в размер на 4 хил. лв.

Обект 3. „Електрификация на 83-та железопътна линия Симеоновград – Нова Загора“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на 400 хил. лв.

Обект 4. Проектиране, доставка и изграждане на обект: „Възстановяване на диспечерска централизация на гари с МРЦ в участъка София-Карлово“

4.1 *Проектиране, доставка и изграждане на обект: „Възстановяване на диспечерска централизация на гари с МРЦ в участъка София-Карлово“.* Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **1 749 хил. лв.**

4.3 *Разходи за съгласуване, държавни, административни такси и комисии за обекта.* Към 31.12.2020 г. са платени такси в размер на **5 хил. лв.**

Обект 5. „Изграждане на 20 бр. автоматични прелезни устройства“

5.1 *„Изграждане на 20 бр. автоматични прелезни устройства“.* Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **4 071 хил. лв.**

Обект 6. „Възстановяване на проектни параметри на токозахранващи устройства на ОТ и ТК чрез подмяна на амортизираните токоизправители и акумулаторни батерии (ТИ и АБ)“.

6.1. *Обособена позиция 1 „Доставка на стационарни оловни клапанно-регулирани акумулаторни батерии (VRLA)“.* Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **187 хил. лв.**

6.2. *Обособена позиция 1 „Доставка на стационарни оловни акумулаторни батерии – отворен тип (OPzS)“.* Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **176 хил. лв.**

6.3. *Обособена позиция 3 „Доставка на импулсни токоизправители“.* Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **151 хил. лв.**

Обект 7. „Модернизация и подмяна на съществуващи трафопостове“

7.2 *Оценка на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите и упражняване на строителен надзор, изпълнение функциите на координатор по безопасност и здраве и съставяне на технически паспорт на обект „Проектиране и изграждане на отклонение от ВЕЛ 20 kV и изграждане на нов мачтов трафопост 20/0,4 kV - 100 kV за електрозахранване на жп гара Ловеч Север“.* Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **0,720 хил. лв.**

7.3 *Разходи за съгласуване, държавни, административни такси и комисии за обекта.* Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **0,371 хил. лв.**

Обект 8. Надзор „Изграждане на оптична кабелна мрежа и цифрова апаратура в НКЖИ в участъка Радомир - Благоевград“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **8 хил. лв.**

Обект 23. „Пресъоръжаване на АПС в АБ на прелез „Кубратово“ км 3+717 в междугарието Илиянци-Световрачене“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **60 хил. лв.**

Обект 24. „Пресъоръжаване на АПС в АБ на прелез км 36+961 в междугарието Столник-Саранци“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **60 хил. лв.**

ПРОЕКТ 5 – „Модернизация и реконструкция на тягови подстанции“. Към 31.12.2020 г. усвоените бюджетни средства са в размер на **4 864 хил. лв.**

Обект 1. Ремонт на тягови трансформатори. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **4 864 хил. лв.**

ПРОЕКТ 7 – „Удвояване и електрификация на железопътна линия Карнобат-Синдел“. Към 31.12.2020 г. усвоените бюджетни средства са в размер **16 302 хил. лв.**

Средствата са усвоени по подобекти, както следва:

Подобект: Необходимост от измерване на деформации в Тунел №1 в междугарието Лозарево-Прилеп от обект: „Удвояване и електрификация на жп линията Карнобат-Синдел“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер **9 хил. лв.**

Подобект: Извършване на технически надзор и експертно съдействие за жп тунел №1 в участъка Лозарево – Прилеп по III-та жп линия. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **26 хил. лв.**

Подобект: Удвояване и електрификация на железния път в участъка сп. Прилеп - РП Ведрово от км 29+595 до км 34+885 с дължина 5 290 м. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **6 771 хил. лв.**

Подобект: „Преустройство на коловозно и стрелково развитие на гара Синдел Разпределителна-част от проект: „Удвояване и електрификация на железопътната линия Карнобат-Синдел“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **9 496 хил. лв.**

ПРОЕКТ 8 – „Възстановяване на проектни параметри на жп линия София-Карлово-Зимница“. Към 31.12.2020 г. усвоените бюджетни средства са в размер на **23 785 хил. лв.**

Средствата са усвоени по подобекти, както следва:

Подобект: „Рехабилитация на железния път, изкуствените съоръжения, съоръженията и устройствата на системата за електроснабдяване от жп инфраструктура в междугарието Копривщица-Стряма от км 100+525 до км 106+337 с обща дължина 5 812 м по III-та жп линия“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **16 263 хил. лв.**

Подобект: „Рехабилитация на железния път, изкуствените съоръжения, съоръженията и устройствата на системата за електроснабдяване от жп инфраструктура в района на гара Копривщица по III-та жп линия“ Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **7 522 хил. лв.**

ПРОЕКТ 11 – „Възстановяване на проектните параметри по железопътната линия Русе-Варна“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **17 839 хил. лв.**

11.1. „Възстановяване на проектните параметри по железопътната линия Русе-Варна - междугария“.

Обект № 1 „Механизирано подновяване на железния път в междугарието Самуил – Висока поляна от км 89+213 до км 95+220“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **134 хил. лв.**

Обект № 2 „Механизирано подновяване на железния път в междугарието Хитрино-Плиска от км 112+000 до км 129+236“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **10 075 хил. лв.**

11.2. „Възстановяване на проектните параметри по железопътната линия Русе-Варна - гари“.

Подобект: „Възстановяване на проектните параметри в гара Ястребово от км 21+553 до км 22+500 по IX-та жп линия“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **4 145 хил. лв.**

Подобект: „Възстановяване на проектните параметри в гара Сеново от км 46+848 до км 47+848 с дължина 999 м по IX-та жп линия“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **3 413 хил. лв.**

Подобект: „Актуализация на технически проект за възстановяване на проектните параметри в гара Хитрино по IX-та жп линия“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **36 хил. лв.**

Подобект: „Актуализация на технически проект за възстановяване на проектните параметри в гара Плиска по IX-та жп линия“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **36 хил. лв.**

ПРОЕКТ 20 – „Преустройство на възлови жп гари в съответствие с европейските изисквания“. Към 31.12.2020 г. усвоените бюджетни средства са в размер на **3 751 хил. лв.**

ПРОЕКТ – „Доставка на жп механизация“. Към 31.12.2020 г. усвоените бюджетни средства са в размер на **2 711 хил. лв.**

Обект № 1 „Доставка на 2 броя железопътни моторни влекачи „тежък тип“ с товарна платформа и краново устройство за междурелсие 1435 мм и свързаните с тях допълнителни оборудвания, консумативи, специални инструменти, технически документи и документи за поддръжка и ремонтни работи. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **2 675 хил. лв.**

Обект № 6 „Доставка на нова „лека“ железопътна механизация“. Към 31.12.2020 г. усвоените средства са в размер на **36 хил. лв.**

ПРОЕКТ – „Възстановяване, ремонт и модернизация на Тягови подстанции – Варна и Разград и изграждане на Тягова подстанция Русе и въвеждане на система за телеуправление и телесигнализация SKADA“. Към 31.12.2020 г. усвоените бюджетни средства са в размер на **2 465 хил. лв.**

ПРОЕКТ – „Собствен принос на НКЖИ за проект: „Модернизация на железопътния участък Септември-Пловдив, част от Трансевропейската железопътна мрежа“. Към 31.12.2020 г. усвоените бюджетни средства са в размер на **787 хил. лв.**

ПРОЕКТ – „Собствен принос на НКЖИ за проект: „Рехабилитация на железопътната инфраструктура в участъци от железопътната линия Пловдив-Бургас“. Към 31.12.2020 г. усвоените бюджетни средства са в размер на 1 694 хил. лв.

ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ СЪС СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

НКЖИ е Бенефициент по значителен брой проекти с финансиране от ЕС по различни програми и фондове.

Към 31.12.2020 г. на различно ниво на изпълнение и подготовка са следните железопътни инфраструктурни проекти, свързани с проектиране и изграждане на железопътната инфраструктура:

Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 -2020

1. Приоритетна ос 1 – „Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ и „разширената“ Трансевропейска транспортна мрежа“

1.1. Проект „Рехабилитация на железопътна линия Пловдив – Бургас, Фаза 2“. Обща стойност по ДБФП – 675 093 хил.лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 21 443 хил. лв. без ДДС. Финансов напредък – 21,04%. Физическо изпълнение към 31.12.2020 г. – 25%.

Дейностите по договорите се изпълняват в срок и проектът ще бъде завършен в срока на допустимост на разходите по ОПТТИ 2014 - 2020 г.

1.2. Проект „Модернизация на железопътната линия София-Пловдив: жп участък Елин Пелин-Костенец“. Стойност по ДБФП – 1 084 999 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 105 400 хил. лв. без ДДС. Финансов напредък – 9,45%. Физическо изпълнение към 31.12.2020 г. – 6%.

Поради натрупаните закъснения и невъзможността за приключване на проекта в настоящия програмен период, е извършен детайлен анализ, относно възможността за изпълнение на дейностите по проекта в периода на допустимост на разходите по ОПТТИ до края на 2023 г.

1.3. Проект „Техническа помощ за подготовка на проект „Модернизация на железопътната линия София-Перник-Радомир-Гюешево-граница с Република Македония“. Стойност по ДБФП – 22 667 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 2 593 хил. лв. без ДДС. Финансов напредък – 50,22%. Физическо изпълнение – 47,82%.

Дейностите по договорите се изпълняват в срок и проектът ще бъде завършен в срока на допустимост на разходите по ОПТТИ 2014 - 2020 г.

2. Приоритетна ос 3 – „Подобряване на интермодалността при превоза на пътници и товари и развитие на устойчив градски транспорт“

2.1. Проект „Реконструкция на гарови комплекси Подуяне, Искър и Казичене“. Стойност по ДБФП – 6 256 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 2 510 хил. лв. без ДДС. Финансов напредък – 58,12%. Физическо изпълнение – 93,84%.

Проектът ще бъде завършен в срока на допустимост на разходите по ОПТТИ 2014 - 2020 г.

2.2. Проект „Реконструкция на гаров комплекс Карнобат“. Стойност – 5 401 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 3 185 хил. лв. без ДДС. Финансов напредък – 78,80%. Физическо изпълнение – 99,00%.

Проектът ще бъде завършен в срока на допустимост на разходите по ОПТТИ 2014 - 2020 г.

2.3. Проект „Реконструкция на гарови комплекси Стара Загора и Нова Загора“. Индикативна стойност – 16 519 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 1 757 хил. лв. без ДДС. Финансов напредък – 14,43%. Физическо изпълнение – 15,00%.

Съгласно графика за изпълнение на проекта е предвидено, проектът да бъде изпълнен в срока на допустимост на разходите по ОПТТИ 2014 - 2020 г.

3. Приоритетна ос 4 – „Иновации в управлението и услугите – внедряване на модернизирана инфраструктура за управление на трафика, подобряване на безопасността и сигурността на транспорта“

3.1. Проект „Проектиране и внедряване на Система за управление на влаковата работа (СУВР) в Национална компания „Железопътна инфраструктура“. Стойност на проекта по

ДБФП – 6 012 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 0,00 лв. Финансов напредък – 0,16%. Физическо изпълнение – 3,03%.

Предвидено е проектът да бъде изпълнен в срока на допустимост на разходите по ОПТТИ 2014 – 2020.

4. Приоритетна ос 5: „Техническа помощ“

4.1 Проект „Техническа помощ за укрепване капацитета на НКЖИ, като бенефициент по ОПТТИ 2014-2020 г. чрез продължаване на добрите практики, установени през предходния период и включване на нови мерки за достигане на необходимия капацитет за подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол на проекти, финансирани със средства на ЕСИФ“. Стойност на проекта по ДБФП – 8 109 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 1 713 хил. лв. Финансов напредък – 99,11%. Физическо изпълнение – 73,49%.

По проекта се изплащат месечни възнаграждения и осигуровки на служителите от Дирекция СРИП.

Във връзка с приключването на дейностите по горесцитирания проект, е подаден формуляр за кандидатстване за проект „Подкрепа за административния капацитет на Дирекция СРИП в НКЖИ във връзка с ангажиментите ѝ за програмиране, подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол на железопътните проекти, съфинансирани от ОПТТИ 2014-2020 и за подготовка на ОПТС“.

4.2 Проект „Доставка на 2 броя фабрично нови високопроходими МПС за подпомагане на НКЖИ при наблюдението и контрола на проектите, съфинансирани от ОПТТИ“. Стойност по ДБФП – 260 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 10 хил. лв. без ДДС. Финансов напредък – 76,13%. Физическо изпълнение – 89,28%.

По проекта се извършват регулярни плащания за техническо обслужване на автомобилите, Застаховки „Гражданска отговорност“ и „Каско“, както и пътен данък, и винетки.

4.3 Проект „Техническа помощ за подготовка на проект „Модернизация на железопътната линия София – граница с Република Сърбия“. Стойност по ДБФП – 1 955 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 542 хил. лв. без ДДС. Финансов напредък – 100%. Физическо изпълнение – 100%.

Проекти предстоящи за финансиране по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 – 2020 г.

1. Проект „Модернизация на железопътната линия София-Драгоман – сръбска граница: железопътен участък Волюяк-Драгоман“. Стойност по ДБФП – 472 148 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 3 045 хил. лв. Финансов напредък – 0,64%.

2. Проект „Възстановяване, ремонт и модернизация на Тягови подстанции - Варна и Разград и изграждане на Тягова подстанция Русе и въвеждане на система за телеуправление и телесигнализация - SCADA“. Стойност по ДБФП – 29 784 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 2 072 хил. лв. без ДДС. Финансов напредък – 14,45%.

МЕХАНИЗЪМ ЗА СВЪРЗВАНЕ НА ЕВРОПА

Проектите, одобрени за финансиране по Механизма за свързване на Европа са, както следва:

1. Проект „Развитие на железопътен възел София: железопътен участък София-Волюяк“. Стойност по Споразумение – 203 819 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 20 393 хил. лв. без ДДС. Финансов напредък – 7,70%. Физическо изпълнение – 10,28%.

Предвид натрупаното до момента закъснение по проекта, са предприети действия за сключване на Анекс към Споразумението за отпускане на финансова помощ за промяна в срока на допустимост на разходите, който да бъде удължен до 22.03.2024 г.

2. Проект „Модернизация на железопътен участък София-Елин Пелин“. Стойност по Споразумение – 132 966 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 27 117 хил. лв. Финансов напредък – 59,76%. Физическо изпълнение – 63%.

Предвид натрупаното до момента закъснение по проекта, са предприети действия за сключване на Анекс към Споразумението за отпускане на финансова помощ за промяна в срока на допустимост на разходите, който да бъде удължен до 31.12.2022 г.

3. Проект „Модернизация на железопътен участък Костенец-Септември“. Стойност по Споразумение – 300 251 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 2 985 хил. лв. Финансов напредък – 9,56%.

Предвид натрупаното до момента закъснение по проекта е сключен Анекс към Споразумението за отпускане на финансова помощ за промяна в срока на допустимост на разходите, който е удължен до 31.12.2022 г.

4. Проект „Развитие на железопътен възел Пловдив“. Стойност по Споразумение – 202 384 хил. лв. без ДДС. Разплатени средства към 31.12.2020 г. – 22 331 хил. лв. без ДДС. Финансов напредък – 9,36%. Физическо изпълнение – 15%.

Предвид натрупаното до момента закъснение по проекта, са предприети действия за сключване на Анекс към Споразумението за отпускане на финансова помощ за промяна в срока на допустимост на разходите, който да бъде удължен до 31.12.2023 г.

5. „Достъп от коридора Ориент/Източно-Средиземноморски до летище Бургас. Проучване за връзка между железопътната инфраструктура и летище Бургас“. Стойност по Споразумение за БФП – 4 009 хил. лв. Разплатени средства по проекта 01.01.2020 г. – 31.12.2020 г. – 0,08 лв.

По проекта се провеждат обществени процедури и предстои да бъдат сключени договори с избраните изпълнители.

Предвидено е проектът да бъде изпълнен в срока на допустимост на разходите по МСЕ.

6. „Модернизация на Тягови подстанции Враца и Перник“. Стойност по Споразумение за БФП – 28 049 хил. лв. Разплатени средства по проекта 01.01.2020 г. – 31.12.2020 г. – 3 030 хил. лв. Финансов напредък на проекта към 31.12.2020 г. – 9,59%.

По проекта се провеждат обществени процедури и предстои да бъдат сключени договори с избраните изпълнители. Предстои стартиране на строително монтажни дейности.

Предвидено е проектът да бъде изпълнен в срока на допустимост на разходите по МСЕ.

VII. ФИНАНСОВ АНАЛИЗ

Настъпилите през 2020 г. важни събития, отнасящи се до Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ не са оказали съществено влияние върху резултатите във финансовия отчет към 31.12.2020 г.

Анализ на приходите и разходите

Приходите от дейността на НКЖИ за 2020 г. са в размер на 453 260 хил. лв. и са с 25 566 хил. лв. (5,3%) по-малко от отчетените за 2019 г. приходи в размер на 478 826 хил. лв. Те са формирани от: приходи от продажба на услуги; други приходи и финансови приходи. Тук се отчита и увеличение на запасите от продукция и незавършено производство.

Приходи от продажба на услуги за 2020 г. са в размер на 116 013 хил. лв., с относителен дял 25,6% от приходите от обичайната дейност и включват: *приходи от инфраструктурни такси* за достъп и използване на железопътната инфраструктура от лицензирани железопътни превозвачи при равнопоставени условия; *други услуги* – свързани с приходи от ремонтни дейности, услуги по ценова листа и такса за заявен и неизползван капацитет; *приходи от разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт*.

• Приходи от инфраструктурни такси/ пакет за минимален достъп, в т.ч.:

- *Приходи от инфраструктурни такси за преминаване по железопътната инфраструктура.* За 2020 г. са реализирани 47 917 хил. лв., което е по-малко със 7 760 хил. лв. (13,9%) спрямо реализираните приходи за същия период на 2019 г. в размер на 55 677 хил. лв.

За отчетния период приходите от такса за преминаване представляват 41,3% от нетните приходи от продажби и 10,6% от общите приходи от дейността.

- *Приходи от инфраструктурни такси за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия.* За 2020 г. са реализирани 14 544 хил. лв.

За отчетния период приходите от инфраструктурни такси за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия представляват 12,5% от приходите от продажби на услуги и 3,2% от общите приходи от дейността.

• **Приходи от разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт** – отчетените приходи са в размер на 38 977 хил. лв. Сравнение с 2019 г. се отчита увеличение с 812 хил. лв. (2,1%).

С тези приходи се покриват разходите на дейност „Електроразпределение“ като се гарантира безотказността и ефективността на енергийната система, обслужваща железопътните превозвачи.

Приходите от разпределение на тягова електрическа енергия заемат 33,6% от приходите от продажби на услуги и 8,6% от общите приходи от дейността.

• **Приходи от други услуги** – реализираните приходи са 14 575 хил. лв. и са с 1 878 хил. лв. (14,8%) повече от отчетените за 2019 г.

Реализираните приходи са от: предоставени на превозвачи услуги по Наредба 41 – 5 190 хил. лв., дезинфекционни станции – 2 991 хил. лв., заявен и неизползван капацитет – 2 971 хил. лв.; ремонтни дейности и други услуги – 1 869 хил. лв.; кантарни участъци – 815 хил. лв., съхранение на ВВЗ – 739 хил. лв.

За 2020 г. приходите от други услуги заемат 12,6% от нетните приходи от продажби и 3,2% от общите приходи от дейността.

Другите приходи на Компанията са формирани от: приходи от финансираня, приходи от продажба на активи и други приходи. За 2020 г. са в размер на 319 776 хил. лв. с относителен дял 70,6% от приходите от дейността на НКЖИ.

• **Приходи от финансираня.** За 2020 г. са отчетени 303 486 хил. лв. и са с 36 852 хил. лв. (10,8%) по-малко от предходната година, като намаление се отчита във всички елементи на тези приходи.

Приходите, свързани с нетекущи активи, съответстват на размера на текущия разход за амортизация на безвъзмездно придобити дълготрайни материални и нематериални активи, финансирани от Държавния бюджет и Европейските фондове, които се признават на систематична и рационална база за срока на полезния живот на дълготрайните материални и нематериалните активи.

Приходите, свързани с текущи активи и разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура, са признати изцяло на приход през отчетния период, през който са направени разходите.

• **Приходите от продажба на активи** са 4 230 хил. лв., спрямо 3 981 хил. лв. отчетени за същия период на 2019 г.

• **Други приходи.** За 2020 г. реализираните приходи са в размер на 12 060 хил. лв. Отчетените приходи са по-малко с 401 хил. лв. (3,2%) спрямо отчетените през 2019 г.

Реализираните приходи са от: заведени материали от брак/втора употреба – 4 436 хил. лв., наеми – 3 422 хил. лв.; глоби и неустойки – 2 410 хил. лв., получени провизирани вземания – 514 хил. лв. и други приходи – 1 278 хил. лв.

Финансовите приходи са в размер на 762 хил. лв. и са от съучастия. Приходите са по-малко с 338 хил. лв. от разчета и с 267 хил. лв. спрямо отчетените за 2019 г., в размер на 1 029 хил. лв. Приходите от съучастия представляват дивиденди в резултат от взети решения за разпределения на финансовите резултати през 2020 г. от: дъщерно предприятие „ТРЕН“ ЕООД в размер на 255 хил. лв.; асоциирано предприятие „фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД в размер на 355 хил. лв.; ЗАД „Алианс България“ в размер на 152 хил. лв.

Разходите за дейността на НКЖИ за 2020 г. са в размер на 532 006 хил. лв., което е с 27 297 хил. лв. (5,4%) повече спрямо 2019 г. и включват: разходите по икономически елементи; други разходи и финансови разходи.

Разходите по икономически елементи за 2020 г. са в размер на 531 953 хил. лв., което е с 27 292 хил. лв. (5,4%) повече спрямо 2019 г.

В структурата на разходите по икономически елементи с най-голям дял са разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала – 39,5%, следвани от разходите за амортизации – 36,4%, материали и външни услуги – 17,8%; други разходи за дейността – 6,3%.

- **Разходи за суровини и материали.** За 2020 г. разходите са в размер на 54 025 хил. лв. и са повече с 5 174 хил. лв. (10,6%) спрямо отчетените за 2019 г. Изменението по елементи на тези разходи, спрямо същия период на 2019 г. е както следва: материали – повече със 7 276 хил. лв.; гориво – по-малко с 1 321 хил. лв.; електроенергия – по-малко с 874 хил. лв.; топлиенергия – повече със 93 хил. лв.

- **Разходи за външни услуги.** Отчетените разходи за 2020 г. са в размер на 40 856 хил. лв. и са по-малко с 4 734 хил. лв. (10,4%) от отчетените през 2019 г., в размер на 45 590 хил. лв.

Най-голям относителен дял в разходите за външни услуги заемат разходите за ремонт и текущо поддържане на ЖИ – 8 889 хил. лв. или 21,8%, следвани от транспортни услуги и карти – 7 836 хил. лв. (19,2%). Отчетени са и разходи за: охрана - 5 959 хил. лв.; абонаментни услуги - 4 502 хил. лв.; почистване - 3 663 хил. лв.; застраховки - 2 956 хил. лв.; данък сгради, такса смет и други - 1 677 хил. лв.; лабораторни услуги, експертизи, измерване и фискализиране - 1 147 хил. лв.; правна защита, юридическа помощ – 854 хил. лв.; такси – 538 хил. лв.; други – 2 835 хил. лв.

През 2020 г. продължава политиката на мониторинг и контрол на разходите по всички нива на управление и дейности, прецизиране на договорите и на разходите на финансови средства, с цел ефективно усвояване на средствата за експлоатация, поддържане, ремонт и инвестиции, оптимизиране на административните и непроизводствени разходи.

- **Разходи за персонал.** Разходите за възнаграждения и осигуровки за 2020 г. са 210 141 хил. лв. Отчетените разходи са повече от отчетените за 2019 г. с 8 999 хил. лв. (4,5%).

Съгласно договореното в КТД е променена минималната основна заплата за предприятието, съобразно нарастването на минималната работна заплата за страната. Средната брутна месечна работна заплата за 2020 г. е 1 211,77 лв и спрямо отчетената за 2019 г. от 1 127,82 лв. е увеличена с 84 лв. (7,4%).

Средният списъчен брой на персонала е 10 907 броя (в т.ч.: 52 бр. лица в отпуск по майчинство), като се отчита намаление със 135 средно списъчни бройки спрямо 2019 г.

Разходите за възнаграждения са в размер на 163 906 хил. лв. Спрямо сравнявания период на 2019 г. разходите за възнаграждения са увеличени с 8 150 хил. лв. (5,2%).

Считано от 01.01.2020 г. размерът на минималната работна заплата за страната е увеличен от 560 лв. на 610 лв. Съгласно договореното в КТД 2018 г. са променени заплатите на работниците и служителите на Компанията, съобразно с нарастването на минималната работна заплата за страната.

Разходите за осигуровки са в размер на 46 235 хил. лв. Спрямо същия период на 2019 г. разходите за осигуровки са увеличени с 849 хил. лв. (1,9%).

През 2020 г. са запазени осигурителните вноски за фондовете на Държавното обществено осигуряване и за Здравно осигуряване при съотношение между осигуряващия и осигурения от 60:40.

- **Разходи за амортизация и обезценка.** Отчетени са 193 481 хил. лв., което е повече с 1 547 хил. лв. (0,8%) от отчетените разходи за амортизация и обезценка през 2019 г.

- **Други разходи.** Отчетени са 33 450 хил. лв., което е с 16 306 хил. лв. (95,1%) повече от отчетените за 2019 г.

Значителното увеличение на другите разходи за дейността в сравнение с 2019 г. е в резултат от осчетоводяване на изгубени съдебни дела в размер на 22 306 хил. лв., като в т.ч. *разход в размер на 22 162 хил. лв., в изпълнение на арбитражно решение* от Арбитражния съд Ad hoc по арбитражно дело Ad hoc № 1/2018/DG, с което НКЖИ е осъдена да заплати на „Терна“ АД вреди от забава, във връзка с изпълнение на Договор № 3888/19.01.2012 г. Посочената сума включва също и разходи за лихва за забава, както и разноски за арбитражно производство.

В тези разходи е включена и балансовата стойност на продадените активи в размер на 2 103 хил. лв., което е с 25 хил. лв. по-малко спрямо същия период на миналата година.

За 2020 г. са отчетени и следните разходи: работно облекло и униформено облекло – 1 841 хил. лв.; брак на дълготрайни активи - 1 783 хил. лв.; внесени в бюджета 50% от получени наеми - 1 595 хил. лв.; командировки – 651 хил. лв.; неустойки по договори – 568 хил. лв.; нанесени щети – 293 хил. лв.; други – 2 310 хил. лв.

Финансови разходи. Отчетените финансови разходи са в размер на 53 хил. лв. (в т.ч. 47 хил. лв. разходи за лихви по планове с дефинирани доходи), срещу 48 хил. лв., отчетени за 2019 г. (в т.ч. 45 хил. лв. разходи за лихви по планове с дефинирани доходи).

Анализ на вземанията и задълженията

Търговски и други вземания на НКЖИ към 31.12.2020 г. по балансова стойност са в размер 113 449 хил. лв., от тях със степен на ликвидност над една година са 58 163 хил. лв. Спрямо 31.12.2019 г. са намалени с 840 хил. лв. (0,7%).

В структурата на вземанията към 31.12.2020 г. най-голям дял заемат вземанията от клиенти и доставчици – 83,8%, които са намалени с 1 196 хил. лв. спрямо началото на годината, следват данъци за възстановяване – 9,8% с увеличение от 2 605 хил. лв.; съдебни и присъдени вземания – 3,6% с увеличение от 27 хил. лв, други текущи вземания – 2,8% с намаление от 2 277 хил. лв.

Вземанията от клиенти и доставчици по балансова стойност към 31.12.2020 г. са в размер на 95 067 хил. лв. От тях 87 437 хил. лв. или 91,97% са вземанията от Холдинг БДЖ ЕАД и дъщерните му дружества.

Структурата по падеж на вземанията от клиенти и доставчици по балансова стойност към 31.12.2020 г. е показана в следващата таблица:

Таблица № 6

Вземания по контрагенти (хил. лв.)	Общ размер на вземанията	КОРЕКТИВ (НАЧИСЛЕНИ ПРОВИЗИИ)	Общ размер на вземанията	Падеж на вземанията			в т.ч. вземания над 1 година
				до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	над 6 мес.	
БДЖ ТП ЕООД	57 336		57 336	10 108	2 899	44 329	40 569
ХОЛДИНГ БДЖ ЕАД	20 977		20 977	24		20 953	20 953
БДЖ ПП ЕООД	9 124		9 124	6 005		3 119	662
БЖК АД	1 678		1 678	1 119	544	15	
ТБД - ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ ЕАД	1 461		1 461	1 299	162		
БУЛМАРКЕТ РЕЙЛ КАРГО ЕООД	824		824	821		3	3
ПИМК РЕЙЛ ЕАД	638		638	638			
ДИ БИ КАРГО БЪЛГАРИЯ ЕООД	574		574	574			
ДЖИСИЕФ СК-13-ТРЕЙС РЕЙЛИНФРА	547		547	547			
НАЕМИ	611	(185)	426	227	42	342	265
ПРЕФАКТУРИРАНИ КОНСУМАТИВИ	254	(30)	224	162	4	88	85
ДРУГИ КРАТКОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ	1 258		1 258	912	118	228	192
ОБЩА СУМА	95 282	(215)	95 067	22 436	3 769	69 077	62 729

По дата на падеж вземанията от клиенти и доставчици са, както следва: 23,5% са непросрочени и просрочени до три месеца; 4,0% са от три до шест месеца; 72,5% са над шест месеца.

Съдебните и присъдени вземания по балансова стойност към 31.12.2020 г. са в размер на 4 117 хил. лв. От тях 2 619 хил. лв. (63,6%) са присъдени вземания и 1 498 хил. лв. (36,4%) са вземания по съдебни спорове.

Данъците за възстановяване по балансова стойност към 31.12.2020 г. са в размер на 11 131 хил. лв.

Другите вземания по балансова стойност към 31.12.2020 г. включват: вземания по оперативни програми - 691 хил. лв. и други вземания – 2 442 хил. лв.

Търговските и други задължения на НКЖИ към 31.12.2020 г. са в размер на 56 151 хил. лв. в т.ч.: със степен на изискуемост-до една година – 53 498 хил. лв. и над една година – 2 653 хил. лв.

Задължения към доставчици и клиенти. Към 31.12.2020 г. задълженията са в размер на 12 959 хил. лв.

Структурата по падеж на задълженията към доставчици към 31.12.2020 г. е показана в следващата таблица:

Таблица № 7

Задължения по контрагенти (хил. лв.)	Общ размер на задължението	Падеж на задълженията			В т.ч. задължения над 1 година
		до 3 месеца	от 3 до 6 месеца	над 6 месеца	
БДЖ ПП ЕООД	3 465	2 028	1 435	2	
БДЖ ТП ЕООД	436	391	45		
ДЗЗД ЕВРОТРАНСПРОЕКТ-ТРАНСГЕО	797	797			
ТСВ ЕАД	749	749			
БЪЛГАРСКИ БЕТОННИ ЕЛЕМЕНТИ ООД	582	582			
ДЗЗД ЖП ИНФРАСТРУКТУРА ЗМЕЙОВО	554	554			
ДЗЗД КОНСОРЦИУМ СТРАБАГ РЕЙЛ	513	513			
ДРУГИ КРАТКОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	5 863	5 824	0	39	36
ВСИЧКО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	12 959	11 438	1 480	41	36

По дата на падеж тези задължения са, както следва: 88,3% са непросрочени и просрочени до три месеца, 11,4% са от три до шест месеца и 0,3% са над шест месеца. НКЖИ изпълнява големи инвестиционни проекти, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“, Механизъм за свързване на Европа, както и инвестиционна програма, финансирана от държавния бюджет.

Задълженията към персонала са в размер на 10 192 хил. лв. и включват текущи задължения по начислени за трудови възнаграждения и надбавки на персонала.

Задълженията към осигурителните предприятия към 31.12.2020 г. са в размер на 279 хил. лв.

Данъчните задължения са в размер на 1 221 хил. лв. Включват: 1 080 хил. лв. разчети за данъци по ЗДДФЛ; 65 хил. лв. данъци по чл. 204 от ЗКПО; 7 хил. лв. разчети с общините; 67 хил. лв. 50% от събрани наеми; 2 хил. лв. разчети с НОИ и НАП.

Задълженията към асоциирани предприятия към 31.12.2020 г. са в размер на 14 хил. лв.

С оглед недопускане забавяне на плащанията във времето е създадена финансово-оперативна организация за съгласуване нивото на извършена работа и преглед на всички текущи документи.

Другите текущи задължения са в размер на 31 486 хил. лв. От тях 68,8% представляват задължения по съдебни дела. Разчетите по гаранции са 24,9%. Останалите 6,3% са от разчети по застраховане, удържки на персонала и други, които имат текущ характер.

Информация за сключени големи сделки между свързани лица през 2020 г.

Свързаните лица на НКЖИ включват едноличният собственик, асоциирани предприятия, ключовият управленски персонал и държавни предприятия, с които е под общ правителствен контрол чрез Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, което упражнява правата на собственик на капитала на тези дружества. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не се предоставят или получават никакви гаранции.

През 2020 г. извършените сделки със свързани предприятия, са както следва:

Сделки с дъщерни предприятия

- „ТРЕН“ ЕООД – продажба на услуги за 3 хил. лв. Разпределени дивиденди – 255 хил. лв.

Сделки с асоциирани предприятия

- „фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД – продажба на услуги за 6 хил. лв., покупки на стоки и услуги за 4 557 хил. лв. Разпределени дивиденди – 355 хил. лв.
- ЗАД „Алианс България“ - Разпределени дивиденди – 152 хил. лв.

Сделки с други предприятия под общ контрол

- „Холдинг БДЖ“ ЕАД – продажба на стоки и услуги (ползвани площи и др. услуги) за 234 хил. лв., покупки на стоки и услуги за 2 025 хил. лв.
- „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД – продажба на стоки и услуги (инфраструктурни такси, разпределение тягова ел. енергия, ползвани площи) за 53 474 хил. лв., покупка на стоки и услуги (жп карти и др. услуги) за 5 595 хил. лв.
- „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД – продажба на стоки услуги (инфраструктурни такси, разпределение тягова ел. енергия, ползвани площи и др. услуги) за 37 368 хил. лв., покупки на стоки и услуги (превози и др. услуги) за 10 460 хил. лв.
- „ТСВ“ ЕАД – продажба на стоки и услуги (инфраструктурни такси и др. услуги) за 295 хил. лв., покупки на стоки и услуги (строителни услуги и ремонти) за 43 800 хил. лв.

Сделки с ключов управленски персонал

- Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния съвет и на Одитния комитет на НКЖИ и Генералния директор на Компанията. Доходите на ключовия управленски персонал, са както следва: заплати и други краткосрочни доходи в размер на 182 хил. лв. и осигуровки в размер на 22 хил. лв.

Значими финансови показатели за дейността на НКЖИ

Приходи от продажби на услуги – за 2020 г. реализираните приходи са в размер на 116 013 хил. лв. Спрямо 2019 г. се отчита увеличение с 7 682 хил. лв.

Разходи за оперативна дейност без отчетените разходи за амортизации – за 2020 г. разходите са в размер на 338 472 хил. лв. Спрямо 2019 г. са увеличени с 25 745 хил. лв.

EBITDA – Оперативната печалба преди лихви, данъци и амортизации е отрицателна величина в размер на 189 460 хил. лв., като в сравнение с 2019 г. нараства със 14 192 хил. лв.

EBIT – Оперативната печалба преди лихви, данъци е отрицателна величина в размер на 382 941 хил. лв., като в сравнение с 2019 г. намалява с 15 739 хил. лв.

Паричен поток – (чиста печалба + амортизации) е в размер на 117 354 хил. лв. и намалява с 51 579 хил. лв. в сравнение с 2019 г.

Собственият капитал намалява от 1 345 351 хил. лв. към 31.12.2019 г. на 1 275 410 хил. лв. към 31.12.2020 г. Намалението на собствения капитал основно е вследствие от отчетения негативен финансов резултат за отчетния период.

Таблица № 8

ПОКАЗАТЕЛ	Отчет към 31.12.2020 г.	Отчет към 31.12.2019 г.	Абсолютно изменение (2020/2019)	Индекс 2020/2019
Обща ликвидност	4,03	7,14	-3,11	0,56
Бърза ликвидност	2,88	5,54	-2,66	0,52
Абсолютна ликвидност	0,84	2,91	-2,07	0,29
Финансова автономност (коефициент на платежеспособност)	7,19	8,07	-0,88	0,89
Коефициент на задлъжнялост	0,14	0,12	0,02	1,17
Оборот на вземанията от клиенти (пъти)	1,39	1,30	0,09	1,07
Период на събиране на вземанията от клиенти	259дни	277дни	-18дни	1дни
Период на погасяване на задълженията по доставката	8дни	10дни	-2дни	1дни
Времетраене на един оборот на материалните запаси	181дни	193дни	-12дни	1дни
Брой на оборотите на материалните запаси	1,99	1,86	0,13	1,07
Заетост на материалните запаси	0,50	0,54	-0,04	0,93
Рентабилност на приходите от продажби	-0,58	-0,18	-0,40	3,22
Нетна рентабилност на собствения капитал	-0,058	-0,017	-0,041	3,412
Рентабилност на активите	-0,017	-0,005	-0,012	3,400

ПОКАЗАТЕЛ	Отчет към 31.12.2020 г.	Отчет към 31.12.2019 г.	Абсолютно изменение (20120/2019)	Индекс 2020/2019
Ефективност на разходите от оперативна дейност	0,85	0,95	-0,10	0,89
Ефективност на приходите от оперативна дейност	1,18	1,06	0,12	1,11
Нетен оборотен капитал	167 787	265 606	-97 819	0,63
Зает капитал	4 315 907	4 242 401	73 506	1,02
Дългосрочни пасиви	3 040 497	2 897 050	143 447	1,05
Чиста стойност на активите	1 275 410	1 345 351	-69 941	0,95

Изменението на финансовите показатели на НКЖИ през 2020 г., е както следва:

- **Показателите за ликвидност** за двата периода показват добро равнище на общата, бързата и абсолютната ликвидност. НКЖИ разполага с повече краткотрайни активи, които може да използва за погасяване на текущите си задължения.
- **Показателят за финансова автономност** и за двата периода показва финансова стабилност и относителна независимост по отношение на кредиторите.
- **Показателите за рентабилност** са отрицателни величини, тъй като финансовият резултат и за двете години е загуба.
- **Текущите активи** превишават текущите пасиви и Компанията има наличие на оборотен капитал.
- **Намален е периодът на събиране на вземанията от клиенти** с 18 дни (от 277 на 259 дни).
- **Намален е периодът на погасяване на задълженията към доставчици** с 2 дни (от 10 на 8 дни).

НКЖИ изпълнява големи инвестиционни проекти, финансирани от ЕСИФ, Механизъм за свързване на Европа, както и инвестиционна програма, финансирана от държавния бюджет.

С оглед недопускане забавяне на плащанията във времето е създадена финансово-оперативна организация за съгласуване нивото на извършена работа и преглед на всички текущи документи.

- При краткотрайните материални активи се отчита **намаление на времетраенето на оборота на материалните запаси** с 12 дни (от 193 на 181 дни).

VIII. БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА НКЖИ

Очакваното развитие на НКЖИ е основано на приетите от Управителния съвет на Компанията: Бизнес програма за периода 2021-2025 г., Годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за 2021 г.

Очаквано финансово състояние на Компанията за 2021 г.:

Планирани приходи от оперативна дейност за 2021 г. в размер на 463 478 хил. лв.

- Общо увеличение на нетните приходи от продажби на услуги през 2021 г. спрямо отчетените за 2020 г., като планираните приходи са както следва:
 - приходи от инфраструктурни такси/пакет за минимален достъп на база графика за движението на влаковете 2020/2021 г., в размер на 64 700 хил. лв. в т.ч.: приходи от такса за преминаване по железния път, в размер на 48 200 хил. лв.; приходи от такса за използване на електрозахранващото оборудване за задвижваща електроенергия, в размер на 16 500 хил. лв.
 - приходи от разпределение на тягова електрическа енергия, в размер на 39 200 хил. лв.
 - приходи от други услуги, в размер на 15 549 хил. лв.
- Увеличение на приходите от финансираня.
- Продължаване на наложената стриктна финансова дисциплина, приоритизиране и контрол при изразходването на финансовите средства.

Планирани разходи от оперативна дейност за 2021 г. в размер на 530 986 хил. лв.

- Намаление на разходите за суровини и материали, външни услуги и другите разходи. Планиран е ръст на разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала.
- Подобряване на финансовите показатели в т.ч.: по-добро равнище на показателите за ликвидност, на производителността на едно лице.
- Разчетен финансов резултат за 2021 г. – счетоводна загуба в размер на 66 581 хил. лв.

В изпълнение на чл. 25, ал. 1 от ЗЖТ държавата участва във финансирането на дейностите по изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура със Закона за Държавния бюджет на Република България за 2021 г., (Обн. ДВ бр. 104 от 8 декември 2020 г.) и ПМС № 408 от 23 декември 2020 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2020 г. (Обн. ДВ бр. 1 от 5 януари 2021 г.) на предприятието ще се предоставят 140 000 хил. лв. капиталов трансфер и 195 000 хил. лв. субсидия.

Инвестиционната програма, одобрена от Управителния съвет на Компанията за 2021 г. предвижда разходи общо в размер на 1 157 241 хил. лв. в т.ч.: 140 000 хил. лв. финансирани от държавния бюджет и 1 017 241 хил. лв. с ДДС финансирани от ЕСИФ за проекти по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020, Механизма за свързване на Европа 2014-2020 и предстоящи проекти за финансиране в т.ч.: Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027, Механизъм за възстановяване и устойчивост.

IX. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ФИНАНСОВИЯТ ОТЧЕТ

Не са възникнали коригиращи събития или други значими некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и публикуването му, които да изискват корекция на представените данни или допълнителни оповестявания.

заличено съгл. чл. 2 ЗЗЛД

инж. Красимир Напукчийски
Генерален директор
на ДП „НКЖИ“

заличено съгл. чл. 2 ЗЗЛД

Лидия Давидова
Главен счетоводит

Дата на съставяне: 19.03.2021 г.